

PLA DE CONVIVENCIA

**Escola Josefina Ibáñez
Gener 2021**

ÍNDIX

1. PREÀMBUL.....	2
2. MARC NORMATIU.....	¡Error! Marcador no definido.
3. LA CONVIVÈNCIA	4
3.1 Concepte de convivència	4
3.2 Deure de respectar les normes de convivència	4
4. OBJECTIUS GENERALS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA.....	5
5. ACTUACIÓ PREVENTIVA I EDUCATIVA.....	5
5.1 ACCIONS PER A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA	5
5.2 NIVELLS D'INTERVENCIÓ PREVENTIVA.....	7
6. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES.....	7
6.1 MESURES CORRECTORES	¡Error! Marcador no definido.
6.2 COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA	10
6.2.1 DEFINICIÓ.....	10
6.2.2 COMUNICACIÓ DE LES MESURES APLICABLES DE LA COMISSIÓ DE LA CONVIVÈNCIA.....	10

ANNEXOS

Full de traspàs a la Comissió de Convivència

Full de reflexió

Acta de la comissió de convivència

Registre d'incidències

Aquiproubullying

Pla d'Acció Tutorial

Assembles

Espai de lliure demanda

Escolta'm

Instruccions CESC

Entrades relaxades a infantil

Treball emocions infantil i cicle inicial

1. PREÀMBUL

La finalitat d'aquest document que presentem és la convivència, posant l'accent en les relacions, abans que en les diferències.

Per això cal potenciar espais oberts i compartits —tant des d'un punt de vista social i cultural com intern generacional— que facilitin el coneixement i el reconeixement de les persones que conviuen per potenciar la confiança mútua i propiciar la conversa, el diàleg i la reflexió.

Aquest fonament de convivència queda plenament reflectit en el nostre PEC i les NOFC. Que són els documents singulars, propis i específics de cada centre i els quals ens identifiquen com a comunitat educativa singular.

El PEC és el projecte de referència a l'hora de justificar i legitimar qualsevol actuació que a nivell individual o col·lectiu realitzi qualsevol membre de la comunitat educativa.

2. MARC NORMATIU

- **La Llei Orgànica d'Educació (LOE)** estableix en l'article 121.2 que el Projectes Educatius han de disposar del Pla de Convivència, desenvolupant-lo en el document de les Normes d'Organització i Funcionament segons l'article 124. Així, l'article 132.f atribueix al director la competència d'afavorir la convivència en el centre, garantir la mediació en la resolució dels conflictes i imposar les mesures disciplinàries que corresponguin als alumnes, en compliment de la normativa vigent a partir de les mesures proposades pel claustre (article 129.j) o del consell escolar (article 127.g) informant-ne posteriorment a aquest òrgan (article 127.f).
- **La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC)** dedica el capítol V del seu títol III a la convivència en els centres educatius. Segons aquest àmbit, l'article 4 estableix que correspon a la direcció i al professorat el control i l'aplicació de les normes de convivència, participant-hi també la resta de membres de la comunitat educativa, en especial el consell escolar qui ha de conèixer i intervenir en la resolució dels conflictes, revisar les sancions als alumnes i vetllar perquè s'ajusti a la norma (article 148.i . article 152.e).
- La direcció del centre ha de garantir la informació suficient i crear les condicions necessàries perquè aquesta participació es pugui fer efectiva. A la vegada, el director és ha de garantir el compliment de les normes de convivència (article 142.6.b) i és qui ha d'adoptar les mesures disciplinàries pertinents respecte dels alumnes davant de problemes greus de convivència (article 150.e).

Llei 12/2009, del 10 de juliol, (DOGC 16.7.2009) **d'educació (LEC)** disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

La **Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre**, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.

El **Decret 279/2006, de 4 de juliol**, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'empren, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC 5.8.2010) disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.

El **Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius** indica en l'article 19.e que les normes d'organització i funcionament dels centres educatius han de determinar l'aplicació de mesures per a la promoció de la convivència i dels mecanismes de mediació, així com la definició de les irregularitats en què pot incórrer l'alumnat quan no siguin greument perjudicials per a la convivència i l'establiment de les mesures correctores d'aquestes irregularitats i les circumstàncies que poden disminuir o intensificar la gravetat de la conducta de l'alumnat.

L'article 23 desenvolupa les mesures de promoció de la convivència, l'article 24 les mesures correctores i sancionadores, i l'article 25 les garanties i els procediments en la correcció de faltes greument perjudicials per a la convivència.

La **Resolució ENS/585/2017, de 17 de març**, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.

3. LA CONVIVÈNCIA

3.1 Concepte de convivència

Per educar en la convivència, cal posar l'accent en les relacions, abans que en les diferències. Per això cal potenciar espais oberts i compartits —tant des d'un punt de vista social i cultural com Inter generacional— que facilitin el coneixement i el reconeixement de les persones que viuen en el barri i ciutat per potenciar la confiança mútua i propiciar la conversa, el diàleg i la reflexió.

És bàsic, per a la convivència, parlar molt i escoltar més, i fer-ho amb un to optimista i positiu. El diàleg suposa tenir una actitud d'escolta activa i estar disposat a canviar d'opinió davant els arguments de l'altre. Cal posar l'accent en les relacions i en tot allò que ens uneix més que en el que ens separa. Els lligams afectius són elements bàsics per a la construcció de personalitats equilibrades. En la convivència no es dona un simple contacte passiu, una coincidència en un espai; l'altre hi és present, ens importa i genera emocions i sentiments. El conflicte és inevitable i forma part de les relacions socials d'una societat oberta i complexa. Cal afrontar cada conflicte des de la singularitat, evitant les generalitzacions i a partir de la cultura de la mediació.

3.2 Deure de respectar les normes de convivència

El respecte a les normes de convivència dins del centre docent és un deure bàsic dels alumnes i s'estén a les obligacions següents:

- ✓ Respectar la llibertat de consciència i les conviccions religioses, morals i ideològiques, com també la dignitat, la integritat i la intimitat de tots els membres de la comunitat educativa.
- ✓ No discriminar cap membre de la comunitat educativa per raó de naixement, raça, sexe o per qualsevol altra circumstància personal o social.
- ✓ Respectar el projecte educatiu del centre.
- ✓ Respectar, utilitzar correctament i compartir els béns mobles i les instal·lacions del centre.
- ✓ Complir les normes d'organització i funcionament del centre.
- ✓ Respectar i complir les decisions dels òrgans unipersonals i col·legiats del centre, sens perjudici que puguin impugnar-les quan considerin que lesionen els seus drets d'acord amb el procediment que estableixi les normes d'organització i funcionament del centre i la legislació vigent.

- ✓ Participar i col·laborar activament amb la resta de membres de la comunitat educativa, per tal d'afavorir el millor desenvolupament de l'activitat educativa, de la tutoria i orientació, i de la convivència en el centre.
- ✓ Propiciar un ambient de convivència i respectar el dret dels altres alumnes a no veure pertorbada l'activitat normal a les aules.

4. OBJECTIUS GENERALS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

El nostre projecte de convivència té en compte el concepte de convivència, l'actuació preventiva i educativa, la comissió de convivència, la resolució de conflictes amb l'aplicació de les diferents mesures correctores per tal d'assolir el següents objectius:

- ✓ Aconseguir la creació d'un clima de centre i aula que possibiliti la inclusió efectiva de tota la comunitat educativa en un context de convivència.
- ✓ Impulsar les relacions per tal d'afavorir la participació de tota la comunitat educativa.
- ✓ Fomentar la participació de l'alumnat en la vida diària del centre a través de les reunions d'alumnes delegats/delegades, assemblees de classe i la vida d'aula.
- ✓ Promoure accions i activitats concretes amb les famílies per tal de potenciar i afavorir la convivència.
- ✓ Dotar a la comunitat educativa d'instruments eficaços per a la prevenció o resolució constructiva dels conflictes.
- ✓ Potenciar la igualtat i el respecte a la diversitat de l'alumnat tenint en compte uns valors compartits.

5. ACTUACIÓ PREVENTIVA I EDUCATIVA

5.1 Accions per a la promoció de la convivència

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

Document on es recullen totes les intervencions, planificacions i objectius que el professorat del centre haurà de realitzar respecta a la tutoria. Els tres àmbits implicats són a nivell de professorat, alumnes i famílies,

- ✓ Educació en valors. Tota l'escola.
- ✓ Assemblees

Tots parteixen d'un pla d'igualtat, on la mestra és un membre més, tant en les propostes com en la utilització del temps i de l'espai. El tutor/a ha d'actuar de guia aplicant els criteris en la resolució de conflictes que s'han establert en la pròpia assemblea. Es comença a partir del tercer trimestre a 2n.

- ✓ Espai escolta'm

Es crea una relació tutorial a partir de la confiança mitjançant l'escolta activa, la mirada

capacitada i la gestió relacional. Es treballa sobre el concepte de reconeixement i del vincle. Grups reduïts de 4-5 alumnes i mestra. Tota la primària.

✓ Tutories individualitzades

Espai entre mestres i alumnes per treballar qüestions de vincle, confiança, ajuda en els aprenentatges, relacions, preocupacions, possibles solucions a petits reptes i acompanyament, fent un petit recull del procés. Poden ser de dos tipus: sistemàtiques o esporàdiques. Tota l'escola.

✓ Espai de lliure demanda

La finalitat és que l'alumne tingui un lloc on ser reconegut per ell mateix i tingui un lloc de valor pels altres.

Construïm un entorn càlid, segur, entorn de vincle per tal de que l'alumne ens permeti entrar en el seu món. Tota l'escola.

✓ Treball de les emocions

Es tracta que l'infant aprengui a expressar el que sent en les diverses situacions de la seva vida. És important que aprengui a tenir consciència de les seves emocions i la dels altres, que les sàpiga controlar i expressar de forma adequada així com també desenvolupar certes habilitats socials. Des de infantil fins a 3r, anirà pujant fins a 6è al llarg dels cursos.

✓ Comissió de convivència

La convivència als centres educatius és una "ocupació" important dins de la nostra societat, és per això que creiem de vital importància que el nostre centre disposi d'una comissió encarregada de vetllar per un ambient el més positiu possible, en el qual alumnes, professorat, famílies i personal no docent visquin en un context d'harmonia, respecte i solidaritat.

En aquesta línia, el nostre centre garanteix aquesta convivència a través de la comissió destinada a la convivència, la qual, no només sanciona determinades conductes inadequades, sinó que, sobretot, proposa, reflexiona i posa l'èmfasi en la prevenció. Aquesta comissió està formada per un membre de l'equip directiu, un representant del professorat i la mestra d'Educació especial.

✓ Mediació escolar. Aquíproubullyng (cicle superior)

Projecte de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament amb la participació de tota la comunitat escolar, especialment de l'alumnat qui actuarà com observador i agent actiu i compromès en la lluita contra l'assetjament alhora que adquireix les actituds i els valors propis de la competència social i ciutadana.

✓ Actuacions i organització del pati.

Al pati hi ha diferents espais on els alumnes poden anar a fer altres activitats (jocs de taula, sorral, jocs pintats al terra, bicis i motos...) amb la finalitat d'obrir diferents possibilitats de relacions entre els iguals i buscar altres maneres de compartir i gaudir. A primària disposen d'un horari per poder utilitzar la pista per cicles (joc de pilota)

5.2 Nivells d'intervenció preventiva

El projecte de convivència de l'escola contempla diferents nivells d'intervenció preventiva:

- ✓ Control d'assistència.
- ✓ Educació en valors, per la pau i la tolerància, foment de la competència social.
- ✓ Acció tutorial abans i després de sancionar amb expedient disciplinari.
- ✓ Accions i actuacions al pati.
- ✓ Treball de cohesió de grup: Sociograma CESC.

És una eina per recollir informació sobre les relacions que s'estableixen dins el grup classe per ajudar-nos a gestionar les diferents actuacions.

6. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

En tota relació hi ha moments de conflicte, moments de diferents percepcions, moments de confrontació d'interessos. Perquè, un conflicte no és més que una situació on diverses persones manifesten opinions, interessos, necessitats, etc. diferents i sovint oposats i on les emocions i sentiments de cadascú tenen molt a veure.

No hem de veure els conflictes com una situació negativa; són oportunitats d'aprendre, de millorar i de créixer. Més que tractar d'evitar els conflictes, hem d'aprendre a resoldre els desacords i els ressentiments abans que emprenguin una escalada cap a la violència.

Hauríem de procurar resoldre els conflictes utilitzant la reflexió, el diàleg i la negociació per arribar a acords vàlids per amb dues parts. Cal fer-ho a partir d'una actitud assertiva, per tal d'evitar que una part se senti perdedora i el conflicte ressorgeixi a causa de la insatisfacció que li ha provocat aquest sentiment. Es pot dir que tots els sentiments s'han d'acceptar, però que algunes reaccions són adequades i d'altres inadequades. Sovint són aquestes reaccions les que originen molts conflictes.

El desenvolupament a l'escola d'un programa de resolució de conflictes contribueix a millorar l'ambient emocional en el centre, fent-lo més democràtic i tolerant. També incideix positivament en l'ambient de treball a les aules, on s'observa més col·laboració i una millor comunicació, facilitant l'adquisició dels aprenentatges, tant pel que fa als continguts cognitius de les diferents àrees, com a les habilitats socials. Cal crear sentiment de grup, crear vincles de pertinença, de complicitat, de confiança i de cooperació.

6.1 GESTIÓ DE CONFLICTES

Les actuacions davant l'incompliment de la norma de convivència del centre i les de funcionament de cicle, dins del recinte escolar o durant la realització d'activitats complementàries o extraescolars i en el servei de menjador són les següents:

DEFINICIÓ DE CONFLICTE LLEU (Norma)	DEFINICIÓ DE CONFLICTE GREU (Llei)
Els conflictes lleus són el conjunt de conductes contradictòries a les normes de convivència del centre. Són totes aquelles interaccions que malgrat no estar tipificades a les NOFC són font de malestar o dificulten el dia a dia.	Els conflictes greus són aquelles situacions de violència verbal o física que perjudiquen notablement la convivència a l'escola perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i ansietat en els membres de la comunitat educativa.
TIPUS D'INCIDENT	TIPUS D'INCIDENT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Faltes de respecte entre companys/es. ▪ Faltes de respecte als adults. ▪ Comportament disruptiu reiterat en el desenvolupament normal de les classes. ▪ Desperfectes de materials dels companys/es i escolar. ▪ Actitud inadequada en activitats realitzades fora del recinte escolar (sortides). ▪ Actitud inadequada: colar-se a la fila, pujar/baixar cridant o corrents... ▪ Faltes d'assistència reiterades i sense justificar. (Protocol d'absentisme) ▪ Faltes de deures i material reiterades (consensuar quantes faltes) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comportament agressiu verbal o físic als companys. (Injúries, amenaces, vexacions o humiliacions.) ▪ Comportament agressiu verbal o físic als adults. (Injúries, amenaces, vexacions o humiliacions.) ▪ Provocar danys materials i/o patrimonials ▪ Emportar-se material de l'escola o dels companys. ▪ Actitud inadequada en activitats realitzades fora del recinte escolar (sortides). ▪ Tenir acumulats 3 fulls de reflexió. (Recordar guardar els fulls de reflexió amb la data i adjuntar-los al full de incidència) ▪ Falsificació de signatures.
ACTUACIONS : FULL DE REFLEXIÓ	ACTUACIONS : FULL D'INCIDÈNCIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amonestació oral. Ho fa el mestre implicat i informa al tutor/a. ▪ Es deixa constància escrita en una graella. ▪ Es notifica als pares a través de l'agenda i retornar signat. ▪ Aquests fulls no van a casa. Queden a l'expedient de l'alumne. ▪ Infantil: es farà en el moment. Es farà un dibuix a mode de reflexió. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ho fa el mestre implicat i informa al tutor. ▪ Quan hi ha 2 faltes greus van a la comissió de convivència. ▪ El mestre implicat convoca els pares, els quals han de venir a l'escola a signar-lo. ▪ Aquest full queda a l'expedient de l'alumne.
CONSEQUÈNCIES	CONSEQUÈNCIES
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Treure de l'activitat en el moment. ▪ Quedar-se sense pati. ▪ Fer un treball específic segons la falta comesa a l'hora del pati, a la biblioteca. ▪ Fer feines extres relacionades amb els fets que han passat. ▪ Mediació del conflicte entre els implicats (Disculpes) ▪ Infantil: es deixarà de fer l'activitat, i si es creu necessari es prendran altres mesures. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pràctiques restauratives: serveis a la comunitat: recollir el pati (papers...), endreçar l'escola, ajudar a l'hort, ajudar en general , fregar el vestuari. ▪ No participar en alguna activitat lúdico-festiva de l'escola o de classe. ▪ Deixar de fer activitats curriculars de classe. ▪ No poder participar en les jornades esportives de l'escola. ▪ No poder participar de les colònies. ▪ No poder exercir el càrrec de classe. ▪ Ajudar a fer tasques de classe a aquells alumnes que han estat perjudicats per la seva conducta. ▪ Compartir espai a classe amb el nen/a que ha estat perjudicat si això no afecta negativament en l'esmentat alumne. ▪ En cas de provocar danys materials la reparació consistirà en la reposició del valor dels mateixos per part de la família.
ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	
<p>Els alumnes que presentin dificultats adaptatives , de personalitat,...hauran de rebre per part dels mestres que intervenen a la seva aula una atenció personalitzada en forma de graella de seguiment conductual des de principi de curs.</p> <p>S'adjunten models tot i que el tutor té plena llibertat d'aplicar els que consideri més oportuns.</p> <p>En cas de comportaments inadequats, les conseqüències seran les mateixes que per la resta de companys.</p>	

6.2 COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

6.2.1 DEFINICIÓ

La convivència als centres educatius és una “ocupació” important dins de la nostra societat, és per això que creiem de vital importància que el nostre centre disposi d'una comissió de convivència encarregada de vetllar per un ambient el més positiu possible, en el qual alumnes, professorat, famílies i personal no docent, visquin en un context d'harmonia, respecte i solidaritat.

En aquesta línia, el nostre centre disposa de la comissió de convivència la qual vetlla per les normes de convivència de la comunitat escolar en casos de faltes greus o reiteratives. Aquesta comissió està formada per la cap d'estudis, la coordinadora de primària i la mestra d'atenció a la diversitat.

6.2.2 COMUNICACIÓ DE LES MESURES APLICABLES DE LA COMISSIÓ DE LA CONVIVÈNCIA.

En el cas que els alumnes arribin a la comissió de convivència el procés a seguir serà el següent:

- 1- Comunicat per part del mestre implicat en l'incident, registrat en un full a on s'especifiqui els fets i actuacions fetes en el moment (petites sancions, com canvi classe, no fer una activitat, fer alguna extra, sense pati...)
- 2- La comissió valorarà el cas i aplicarà la sanció adient després de convocar a les parts implicades, tutors/es i testimonis, si es cau, que constarà en acta.
- 3- Es comunicarà a la família els fets i la derivació a la comissió de convivència (tutor/a).
- 4- Es convocarà a la família per comunicar l'acord pres i demanar signatura dels pares o tutors legals.
- 5- La comissió es reunirà durant l'estona del pati, si és urgent al següent pati després dels fets i, es substituirà, si cal, a la resta dels membres implicats.

ANNEXOS

TRASPÀS A LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

Mestre:	Lloc:	Data i hora:
Descripció dels fets:		
Actuació pressa in situ:		
Signatura del mestre	Signatura dels alumnes	
Descripció dels fets segons el mestre (en cas de tenir una visió diferent):		
Signatura del mestre		

FULL DE REFLEXIÓ

Nom:

Data:

1.- Què ha passat?

2.- A qui ha afectat l'incident?

3.- Com creus que els ha afectat?

4.- Què penses ara del que ha passat?

5.- Què podries fer per a millorar la situació?

ACTA DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

Membres de la comissió:	Data i hora
Exposició dels fets:	
Després d'escoltar totes les parts la comissió decideix la següent sanció:	
Signatura dels membres de la comissió	Signatura dels alumnes

Programa d'innovació

#aquiproubullying

Memòria del projecte del centre:

Escola Josefina Ibáñez

Cursos 2016-2019

ÍNDEX

1. Introducció	p2
2. Justificació	p3
3. Diagnosi de necessitats	p5
4. Objectius específics i indicadors	p7
5. Avaluació inicial	p10
6. Actuacions realitzades	p12
7. Participació de la comunitat educativa	p16
8. Treball en xarxa	p17
9. Avaluació final	p19
10. Compliment dels compromisos	p23
11. Consolidació	p23
12. Annexos	p26
12.1 Transferència al centre	p26
12.2 Xerrada per pares “El rol de la família en la prevenció de l’assetjament escolar”	p32
12.3 Xerrada per pares “Com podem ajudar als nostres fills i filles en relació amb l’assetjament escolar?”	p33
12.4 Xerrada per pares pels Mossos d’Esquadra “Prevenció del ciberassetjament”	p35
12.5 Llibreta, penjoll i armilla dels Equips x la convivència	p38

1. Introducció

A continuació, l'Escola Josefina Ibáñez d'Abrera us presentem la memòria on es recullen les actuacions i resultats de tot allò proposat en el nostre projecte basat en el programa

d'innovació pedagògica #aquiproubullying, que hem desenvolupat durant els cursos 2017-18 i 18-19.

El fet de participar en aquest programa de manera conjunta l'institut i els tres centres del municipi ens ha ajudat a millorar el nostre treball en xarxa. Hem compartit objectius generals i específics en els nostres projectes. També, volem destacar la importància d'haver treballat amb els diferents sectors de la comunitat escolar del nostre municipi, famílies, mestres i Ajuntament.

Tal i com es diu en la justificació del nostre projecte hem aconseguit iniciar un camí junts on hem establert un marc comú i uns criteris d'actuació.

El nostre centre valora de manera molt positiva els resultats obtinguts ja que hem assolit els objectius generals i específics marcats en el nostre projecte.

Aquest projecte forma part de la nostra cultura de centre ja que està present en els documents que ens defineixen com escola: el Projecte Educatiu de Centre, el Pla general de centre i les Normes d'organització i funcionament del nostre centre.

Amb l'aplicació d'aquest projecte hem volgut treballar la prevenció, detecció i actuació davant d'un possible cas d'assetjament escolar. Donant molt de pes, especialment, a la prevenció treballant amb els alumnes de P3 fins a 6è a través de:

- El treball de les emocions
- La resolució positiva de conflictes
- Les practiques restauratives

I en el cas de detectar un cas d'assetjament escolar intervenir el més aviat possible fent servir el Protocol marcat pel Departament d'Educació.

2. Justificació

L'Escola Josefina Ibáñez és una escola pública de creació recent, la tercera a Abrera. Va néixer degut a l'increment de la població escolar ara fa set anys.

Va començar el curs 2010-2011 amb infants de 3 a 7 anys per anar creixent fins arribar a ser avui en dia una escola d'Educació Infantil i Primària al complet. Va romandre durant sis cursos en mòduls provisionals dins de l'espai de l'Escola Ernest Lluch, i el curs 2016-2017 va estrenar l'edifici definitiu al carrer Esparreguera número 3.

Durant els últims vint anys la població d'Abrera ha anat creixent degut a la migració, especialment, de persones joves que es desplacen de la ciutat cercant unes condicions i situació de vida més assequibles, així com de famílies d'altres nacionalitats, essencialment d'origen àrab.

El nostre centre està format per famílies joves amb un nivell socioeconòmic entre mitjà i mitjà-baix i, majoritàriament, són treballadors del sector Industrial i Serveis.

Partint de la realitat actual que viu el municipi amb una movilització i inquietud per part de la comunitat educativa envers l'Assetjament Escolar, vam creure que era el moment d'iniciar el camí conjuntament amb els altres centres per tal d'establir un marc comú i uns criteris d'actuació.

L'objectiu del nostre projecte ha estat establir unes actuacions concretes que ens ajudin a prevenir l'assetjament escolar i per tant disminuir els casos. Així com establir uns criteris i/o lligams entre la resta de centres escolars municipals i entitats que hi intervenen directa o indirectament a la vida escolar, per tal d'establir unes actuacions comunes que ens permetin anar en una mateixa línia.

Per altra banda hem considerat fonamental que l'equip docent estigui format envers aquest tema per tal de poder anar formant, en les reunions d'inici de curs(entre d'altres), a les famílies i també tingui eines per treballar-ho de forma activa amb els alumnes.

Cal destacar la importància del procés de detecció d'un possible cas d'assetjament escolar i en el cas de detectar-lo poder gestionar amb la màxima rigorositat, realitzant un treball global on siguem diligents amb la protecció de la víctima i es pugui fer tant amb l'agressor com els observadors un treball reparador.

Hem volgut que aquest protocol s'emmarqui en una acció preventiva més global i sigui l'inici del camí cap a una vila on tots els agents siguin educatius, tant des de l'educació formal, com des de la no-formal i la informal. On cada ciutadà pugui esdevenir agent de canvi i creixement de la convivència.

En aquest sentit, la intervenció d'aquest projecte ens ha permès treballar per a la bona convivència de la vila amb tots els infants, joves, famílies, adults, gent gran, etc., per plantar la llavor d'un poble on els conflictes puguin ser una eina per dialogar, reflexionar, aprendre, etc., en definitiva, per millorar la convivència de la vila i tingui repercussió positiva a les escoles.

Des d'aquesta perspectiva, la voluntat de l'Equip de referència municipal del programa Aquíproubullying ha estat realitzar un treball per al benestar de la nostra població i fer un pas endavant per prevenir l'assetjament escolar. Sabem que és una gran fita, però hem de continuar caminant per arribar-hi. Si volem un poble educador hem de començar a implicar tots els agents que en formem part. Amb aquest ànim inclusiu plantegem seguir caminant cap a una vila educadora, que cregui en l'educació i en el seu poder transformador com a factor de progrés i creació de riquesa personal i col·lectiva.

3. Diagnosi de necessitats

Definir una diagnosi del nostre centre, com en qualsevol altre àmbit, implica el coneixement de la realitat que ens envolta. És per això, que partim del nostre Projecte Educatiu de centre que ens defineix com escola de la següent manera:

• Potenciem la coeducació

- **Atenem a la diversitat**
- **Som una escola plural, oberta i participativa**
- **Ens comprometem amb el medi ambient i amb els hàbits saludables**
- **Afavorim la democràcia**

L'escola Josefina Ibáñez també es defineix per ser una escola que fomenta els valors, que centra les seves intervencions en :

- Assemblees de CI a CS.
- Accions tutorialis individualitzades
- Espais de lliure demanda
- Comissió de convivència

La tipologia de l'alumnat i les famílies dedicades a professions del sector industrial i serveis majoritàriament les engloba en un nivell cultural i econòmic mitjà-alt.

El nostre centre no s'ha trobat amb situacions d'assetjament escolar però, si que és cert que, on trobem conflictes i situacions més properes a un assetjament escolar són als cursos de cicle mitjà i superior. Tots aquests casos s'han solucionat des de la Comissió de convivència i amb una estreta col·laboració de les famílies.

Creiem que és del tot necessari un compromís per part de tots (professorat, alumnes, famílies i institucions municipals), on unifiquem els criteris per millorar el nostre clima de convivència.

És molt important la col·laboració de les famílies i de la resta de la societat en la construcció d'una educació en valors dels nostres alumnes basada en la tolerància i la responsabilitat.

Tots tenim un objectiu en comú, tolerància zero a l'assetjament escolar.

El nostre centre també es centrarà en l'anàlisi de dades recollides a partir dels resultats dels qüestionaris CESC passats a Cicle superior.

Aquest qüestionari ens ajudarà a detectar possibles alumnes en situació de risc de conductes agressives o victimització i poder actuar de manera preventiva. Per tant, serà molt important treballar una intervenció a posteriori perquè aquestes proves tinguin un significat.

Ens permetrà fer una diagnosi dels diferents grups per determinar:

- L'estatus social de l'alumne dintre del grup classe
- Els alumnes que presenten conductes d'agressió física, verbal o relacional, segons els seus companys i companyes de classe.
- Els alumnes que presenten conductes prosocials, segons els seus companys i companyes de classe.
- Els alumnes que són anomenats pels companys i companyes com a víctimes d'agressió física, verbal o exclusió social, segons els seus companys i companyes de classe.

4. Objectius específics i indicadors

El nostre projecte parteix dels objectius generals proposats pel Departament d'Ensenyament en l'[apartat 3.1 de la Resolució ENS/881/2017](#).

- a. Sensibilitzar la comunitat escolar de la importància de prevenir i eradicar l'assetjament entre iguals.
- b. Formar la comunitat escolar per tal de prevenir, detectar i intervenir davant possibles situacions d'assetjament entre iguals.
- c. Apoderar i implicar l'alumnat per detectar i aturar els processos d'assetjament escolar mitjançant accions de servei a la comunitat.
- d. Prevenir possibles situacions d'assetjament en el centre educatiu.
- e. Detectar, intervenir i aturar les situacions d'assetjament escolar.

A partir d'aquests objectius generals elaborarem els específics pel nostre centre que definiran el nostre punt de partida (avaluació inicial), i un cop portem a terme aquest projecte, valorarem el grau d'assoliment dels objectius proposats (avaluació final). A continuació presentem els nostres objectius:

Objectius	Estratègies	Indicadors
Sensibilitzar la comunitat escolar de la importància de prevenir i erradicar l'assetjament entre iguals.	Organitzar activitats de sensibilització (xerrades, tallers, debats, campanyes de difusió, etc.) adreçades al professorat, les famílies i l'alumnat del centre per conscienciar-los sobre la importància de prevenir, detectar i eradicar l'assetjament escolar.	<p>Nombre d'activitats de sensibilització realitzades per els alumnes.</p> <p>Nombre d'activitats de sensibilització realitzades per les famílies.</p> <p>Nombre d'activitats de sensibilització realitzades pel professorat.</p>

		<p>Percentatge de participació de cada un dels sectors de la comunitat escolar en les activitats realitzades</p>
<p>Formar la comunitat escolar per tal de prevenir, detectar i intervenir davant possibles situacions d'assetjament entre iguals.</p>	<p>Organitzar activitats formatives sobre l'educació emocional, gestió positiva dels conflictes, detecció i intervenció davant les situacions d'assetjament escolar.</p>	<p>Nombre d'activitats formatives realitzades per ala alumnes.</p> <p>Nombre d'activitats formatives realitzades per les famílies.</p> <p>Nombre d'activitats formatives realitzades pel professorat.</p>
		<p>Percentatge de participació de les famílies en les activitats formatives realitzades.</p> <p>Percentatge de participació dels alumnes en les activitats formatives realitzades.</p> <p>Percentatge de participació del professorat en les activitats formatives realitzades.</p>
<p>Detectar situacions que dificultin la convivència.</p>	<p>Crear els Equips per la convivència per a la observació i la detecció de situacions que puguin trencar la convivència.</p>	<p>Nombre d'activitats fetes.</p>
	<p>Implicar a l'Equip per la convivència en la gestió positiva de conflictes.</p>	<p>Percentatge de situacions on han intervingut.</p>
<p>Prevenir possibles situacions d'assetjament en el centre educatiu.</p>	<p>Organitzar activitats a l'aula relacionades amb la gestió positiva de conflictes, educació emocional,...</p>	<p>Nombre d'activitats portades a terme.</p> <p>Grau de satisfacció del professorat.</p>
	<p>Transmetre a la resta d'alumnat, a través dels Equips per la convivència, la</p>	<p>Percentatge de nivells que han estat informats.</p>

	prevenció i detecció de possibles assetjaments.	
	Actuació dels Equips per a la convivència per a la prevenció i detecció de cassos d'assetjament escolar.	Nombre d'actuacions realitzades pel Equips per a la convivència resolts positivament. Grau de satisfacció dels alumnes.
Detectar, intervenir i aturar les situacions d'assetjament escolar.	Implicar l'alumnat per detectar i aturar els processos d'assetjament escolar mitjançant la pràctica d'activitats didàctiques.	Percentatge de casos en què s'ha aconseguit aturar i revertir el procés d'assetjament escolar.
	Portar a terme activitats formatives per a les famílies que ajudin a detectar i aturar l'assetjament escolar.	
	Regular els protocols portats a terme en els centres.	

5. Avaluació inicial

Han participat en les enquestes els tres sectors proposats. Tan el sector de mestres com el de d'alumnes ha tingut una participació alta. Però, en canvi, el sector de famílies ha tingut una participació molt baixa 41 famílies de 165 que té el centre.

Analitzarem els resultats dels tres sectors però sent poc representatiu el de les famílies ja que la mostra és molt petita.

Han participat en les enquestes d'alumnat els nens/es de 4t, 5è i 6è.

El 43% de l'alumnat busca solucionar el problema el més aviat possible amb el nen/a amb qui ha tingut el conflicte. En canvi, un 29% de l'alumnat no veu factible aquesta solució ni tampoc demanar ajuda al mestre.

Un 83% de l'alumnat se sent segur o molt segura a l'escola.

Un 83% de l'alumnat pensa que els mestres ressolem els conflictes sent imparcials i escoltant a les dues parts. I un 70% pensa que tota la comunitat educativa actua davant dels conflictes de manera positiva i buscant solucions.

Un 55% pensa que els agressions verbals o físiques són puntual a l'escola i un 32% pensen que són habituals un cop per setmana.

El 50% per cent de l'alumnat no sap que és la mediació escolar i a un 37% ha sentit parlar alguna vegada però no saben que és exactament.

En analitzar els resultats de les enquestes dels mestres, podem afirmar que el 95% de la plantilla intenta solucionar els conflictes de manera positiva mediant entre les parts implicades per arribar a la millor solució.

Si que una part representativa del claustre, concretament un 50% no coneix el protocol d'assetjament escolar. També, és cert que només un 5% han viscut com a professionals un cas d'assetjament escolar.

Respecte les famílies, un 56% té en compte el treball socioemocional amb els seus fills , ajudant-los a gestionar emocions i reconèixer-les.

El 58% creu que són els seus fills qui han de solucionar els seu conflictes i un 36'6% demanarien ajuda al tutor en cas de que el conflicte no s'hagi solucionat.

Un 92% de les famílies creuen que davant d'un conflicte són els mestres els que han de mediar amb els alumnes davant d'un conflicte.

El 97% de les famílies tenen clar el concepte d'assetjament però també creuen que és assetjament conflictes d'un o dos alumnes amb diferents alumnes, que el seu fill/a s'hagi barallat a l'escola i un 73% que rebí fotos, missatges,...de manera anònima.

Si les famílies troben indicis d'assetjament escolar, el primer que farien seria parlar amb el mestre i treballar de manera conjunta amb l'escola.

6. Actuacions realitzades

A continuació exposem les actuacions que s'han realitzat en el bienni 2017-19, i el grau de satisfacció de la realització de les mateixes, d'acord amb la llegenda següent:

0. No fet 1. Fet millorable 2. Fet satisfactori

	Actuacions	Responsables	Recursos	Temporització	Grau de realització
Sensibilitzar la comunitat educativa	- Fer xerrades de sensibilització adreçades a famílies, alumnat i docents:	- Equip de referència municipal	- Web del centre - Vestíbul	- Setembre 2018	1
	- Fer una campanya de difusió i presentació del projecte de centre a les reunions d'inici de curs	-Equip de referència	- Reunions d'inici de curs - Díptics	- Setembre 2018	2
	-Difusió i participació a les activitats municipals dins dels plans "Abrera Educa", i les "I Jornades Vil.la Educadora"	-Directora -Equip impulsor	-Correu electrònic -Cartellera -Web/Twitter	-Cursos 2017-19	2
	Consell Escolar: Presentar i aprovar el projecte	-Cap d'Estudis (membre de l'Equip de referència)	-Power point -Projecte	-Juny 2018	2
	Ampa: presentar el projecte	-Cap d'estudis(membre de l'Equip de referència)	-Power point -Projecte	-Juny 2018	2
	Professorat: formació dins del Programa #aquiproubullying	-Cap d'estudis (membre de l' Equip de referència)	Formació del Departament d'Educació -Cap d'estudis -3 mestres	-Curs 17-18	1

	Professorat: sessió de transferència al Claustre	-Cap d'estudis i 3 mestres (membres de l'equip de referència)	-Power point	-Maig 2018 -Setembre 2018* *Professorat nouvingut curs 18-19	2
--	--	---	--------------	--	---

	Actuacions	Responsables	Recursos	Temporització	Grau de realització
	Alumnat: presentació a les classes de CS, activitats de sensibilització a tutoria	-Tutors de 5è i 6è -Equip de referència	-Info K Assetjament escolar -Dossier mestres programa #aquiproubullying	-Octubre 2018	2
	Formació al professorat en: Dinàmiques d'intervenció grupal, "Estratègies per a la gestió positiva dels conflictes: les pràctiques restauratives"	-Equip de referència municipal	-Formació finançada per l'Ajuntament d'Abrera dins el programa Abrera Educa. -Cap d'estudis i tres mestres.	-Curs 18-19	2
Prevenir l'assetjament escolar	- Passar el qüestionari CESC a 5è curs de primària.	- Tutors de 5è - Coordinació de Cicle Superior	- Qüestionari CESC - Assembles - Activitats pels alumnes.	- Principi de curs - Durant el curs si es creu necessari	2 2
	- Organitzar els equips per la convivència amb els alumnes de 6è.	-Tutors de sisè -Cap d'estudi	-Dossier -Llibreta de convivència	-Setembre 2018	2
	- Programar dins de les sessions de tutoria activitats per treballar la prevenció de l'assetjament tot seguint la guia de l'#aquiproubullying	-Tutors de sisè -Cap d'estudi	- Guia de l'#aquiproubullying	-Curs 18-19	2
	- Xerrada per a famílies per la prevenció de l'assetjament escolar "El rol de la família en la prevenció de l'assetjament escolar"	-Equip de referència municipal	-Web de centre -Difusió de la xerrada mitjançant document en paper -Recordatori per @	-Desembre 2017	2

	Actuacions	Responsables	Recursos	Temporització	Grau de realització
	- Xerrada per a famílies per la prevenció de l'assetjament escolar "Com podem ajudar els nostres fills i filles en relació amb l'assetjament escolar?"	-Equip de referència municipal	-Web de centre -Difusió de la xerrada mitjançant document en paper -Recordatori per @	-Maig 2019	2
	-Xerrada de Mossos: Prevenció del Ciberassetjament Famílies	-Equip de referència municipal	-Web de centre -Difusió de la xerrada mitjançant document en paper -Recordatori per @	-Desembre 2018	2
	-Xerrada de Mossos: Prevenció del Ciberassetjament Famílies	-Equip de referència municipal	-Web de centre -Difusió de la xerrada mitjançant document en paper -Recordatori per @	-Maig 2019	2
Detectar situacions d'assetjament escolar	Formació dels equips x la convivència	-Tutors de sisè -Cap d'estudi	- Tutories - Assemblees	- Setembre 2018	2
	Implementació dels equips x la convivència	-Tutors de sisè -Cap d'estudi	-Tutories - Assemblees	-Durant el curs 2018-19	2
	Presentació dels equips per la convivència a totes les aules de primària	-Tutors de sisè i Cap d'estudis	-Tutories	-Octubre 2018	2
	- Activar el protocol de valoració dels fets: recull d'informació, entrevistes amb els alumnes implicats, entrevistes amb els observadors i famílies.	-Comissió de valoració	-Documents de valoració -Registre per recopilar la informació.	Curs 18-19	2
	-Activació del "Protocol de Prevenció, Detecció i Intervenció Enfront l'Assetjament Entre Iguals", Generalitat de Catalunya	- Equip de referència -Comissió de valoració -CAD	- Protocol d'actuació de l'escola - Protocol d'actuació de la Generalitat	Curs 18-19	2

	Actuacions	Responsables	Recursos	Temporització	Grau de realització
Intervenir davant les situacions d'assetjament escolar	- Implantar mesures restauratives	Comissió de valoració	-Documents de la formació en pràctiques restauratives	Curs 18-19	0*
	-Suport per part de la psicopedagoga de l'EAP	Comissió de valoració	CAD	Curs 18-19	1
	-Aplicar estratègies de suport a la víctima i a l'assetjador.	Comissió de valoració	CAD Tutoria	Curs 18-19	0*

*No ens hem trobat amb casos.

7. Participació de la comunitat educativa en el projecte

El Projecte s'ha desenvolupat al nostre centre durant els cursos 17-18 i 18-19, on els mestres han participat de manera activa en les diferents actuacions proposades:

MEMBRES DEL CENTRE	RESPONSABILITATS ASSUMIDES
Membre Equip Directiu (Cap d'Estudis)	<ul style="list-style-type: none"> ● Membre de l'equip de Referència Municipal ● Responsable de l'Equip de Referència de centre ● Convocatòria de les reunions de seguiment de l'Equip de Referència de Centre ● Coordinació dels equip per la convivència ● Obertura del "Protocol De Prevenció, Detecció I Intervenció Enfront L'assetjament Entre Iguals" del Departament d'Ensenyament. ● Seguiment dels diferents casos oberts ● Participació en la formació de centre #aquiproubullying, curs 17-18 ● Participació en la formació d' Estratègies per a la gestió positiva dels conflictes: les pràctiques restauratives, curs 18-19

2 Docents	<ul style="list-style-type: none"> • Membres de la Comissió de Centre • Seguiment de casos oberts del "Protocol De Prevenció, Detecció I Intervenció Enfront L'assetjament Entre Iguals" del Departament d'Ensenyament
Membre del personal no docent (vetlladora)	<ul style="list-style-type: none"> • Membre de la comissió de Centre
Tutores (2 persones)	<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment dels casos oberts del "Protocol De Prevenció, Detecció I Intervenció Enfront L'assetjament Entre Iguals" del Departament d'Ensenyament de la seva tutoria
Director	<ul style="list-style-type: none"> • Difusió a través del web de centre, twitter i @
4 mestres	<ul style="list-style-type: none"> • Participació en la formació de centre #aquiproubullying, curs 17-18
2 mestres	<ul style="list-style-type: none"> • Participació en la formació d' Estratègies per a la gestió positiva dels conflictes: les pràctiques restauratives, curs 18-19

8. Treball en xarxa

Recordar que una novetat dins d'aquest programa és que, per primera vegada, s'ha portat a terme a nivell municipal participant l'institut i els tres centres del poble. Incentivant el treball en xarxa dels diferents participants de la següent manera:

- Àmbit Municipal:
 - Reunions de seguiment de l'Equip de Referència Municipal, formada per la Inspectora d'Educació del Departament, Regidoria d'Educació de l'Ajuntament d'Abrera, un representant del grup impulsor del Projecte Educatiu d'Abrera, la professional referent de l'EAP a la població, la tècnica d'educació de l'Ajuntament d'Abrera, els membres de l'AMPA de cada centre, els membres dels equips directius de cada centre
 - Difusió a través de les plataformes "Abrera Educa" i les "Jornades Vil.la Educadora".
 - Pàgina web del centre
 - Entrevista a la ràdio en motiu del dia internacional contra el bullying, 2 de maig de 2019.

- Àmbit de Centre:
 - reunions de seguiment de l'Equip de Referència de Centre
 - transferència al Claustre i al professorat nou al centre en el curs 2018-19
 - informació a les reunions de pares de setembre
 - reunions de seguiment amb l'AMPA
 - seguiment dels possibles casos des de la CAD

S'ha fet difusió del Programa a nivell municipal a través de :

- Les plataformes "Abrera Educa" i les "I Jornades Vil.la Educadora".
- Pàgina web del centre.
- Entrevista a la ràdio amb motiu del dia internacional contra el bullying, 2 de maig del 2019.

9. Avaluació final

Grau d'assoliment dels objectius específics: canvis i/o millores que s'han produït.

Estratègia	Indicadors	Valor inicial	Valor final	Propostes de millora
Organitzar activitats de sensibilització (xerrades, tallers, debats, campanyes de difusió, etc.) adreçades al professorat, les famílies i l'alumnat del centre per conscienciar-los sobre la importància de prevenir, detectar i erradicar l'assetjament escolar.	Nombre d'activitats de sensibilització realitzades per als alumnes.	2 activitats per a cada curs de 3r a 6è	A les tutories s'han realitzat activitats d'educació emocional a partir d'un curtmetratge seleccionat que convidaven a la reflexió i a la posada en comú.	❖ Cal fer un bon traspàs als mestres nous
	Nombre d'activitats de sensibilització realitzades per les famílies.	1 activitat amb famílies	S'han realitzat a totes les reunions d'inici de curs de les famílies la presentació del projecte fent èmfasi a EI, CI i CM de l'educació emocional com a prevenció i de la resolució positiva dels conflictes. A CS s'ha concretat a diferenciar què és i què no és el bullying i la importància de la detecció (canals que tenen les famílies per informar al tutor)	❖ Cal pensar altres formats per tal de formar/informar a les famílies
Nombre d'activitats de sensibilització realitzades pel professorat.	1 activitat de presentació del projecte al claustre			
	Percentatge de participació de cada un dels sectors de la comunitat escolar en les activitats realitzades	Famílies 80% Alumnes 100% Docents 100%		
Organitzar activitats formatives sobre l'educació emocional, gestió positiva dels conflictes, detecció i intervenció davant les situacions d'assetjament escolar.	Nombre d'activitats formatives realitzades per als alumnes. Nombre d'activitats formatives realitzades per les famílies.	Escola: 5è i 6è: 4 activitats per trimestre Famílies: 1 activitat o xerrada per trimestre.	Activitats dissenyades dins del programa d'innovació. S'han realitzat 2 xerrades adreçades a famílies "El rol de la família en la prevenció de l'assetjament escolar" "Com podem ajudar als nostres fills i filles en	❖ Cal replantejar-se l'horari de les xerrades amb les famílies ja que hi va haver molt poca assistència tot i que l'horari escollit va ser a les 18h perquè

	<p>Nombre d'activitats formatives realitzades pel professorat.</p>	<p>Mestres: 1 activitat per trimestre.</p>	<p>relació amb l'assetjament escolar?"</p> <p>Formació de l'#aquiproubullying Formació en pràctiques restauratives S'ha realitzat dos claustres per tal de fer transferència de les formacions S'ha presentat el projecte en un claustre mitjançant un power point.</p>	<p>es creia que seria l'adient.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Pel que fa la formació a famílies s'han fet menys actuacions de les que estaven programades inicialment (consensuat les tres escoles de Primària) ❖ Cal pensar com s'informa/forma a les famílies perquè hi hagi impacte positiu. ❖ Cal programar més formació pels mestres.
	<p>Percentatge de participació de les famílies en les activitats formatives realitzades.</p> <p>Percentatge de participació dels alumnes en les activitats formatives realitzades.</p> <p>Percentatge de participació del professorat en les activitats formatives realitzades.</p>	<p>Famílies 10%</p> <p>Alumnes 100%</p> <p>Docents 100%</p>	<p>Han participat molt poques famílies. Cal fer anàlisi del per què.</p> <p>Els alumnes s'han mostrat molt receptius a les propostes</p> <p>Els docents són coneixedors de la importància de formar-se en relació a l'assetjament escolar i s'han mostrat molt receptius..</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Cal millorar l'assistència a les xerrades
<p>Crear els Equips per la convivència per a l'observació i detecció de situacions que puguin trencar la convivència.</p>	<p>Nombre d'activitats fetes.</p>	<p>10 activitats pels alumnes de CS</p>	<p>Es valora molt positivament el dossier que acompanya a l'alumne ja que serveix de guia. Les activitats són molt adients i conviden a la reflexió.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Les activitats són molt interessants però consten de 10 propostes que cal que estiguin molt ben planificades i dinamitzades per no

				allargar –les.
Implicar a l'Equip per la convivència en la gestió positiva de conflictes.	Percentatge de situacions on han intervingut.	80%	Es valora molt positivament la resolució de conflictes entre iguals. Hi ha molt més impacte a la bona convivència i se senten molt ben acompanyants.	❖ Recordar que s'ha de fer seguiment de tutoria i anar exposant a l'assemblea d'aula com es van gestionant els conflictes per tal d'anar trobant estratègies de resolució positiva dels conflictes.
Organitzar activitats a l'aula relacionades amb la gestió positiva de conflictes, educació emocional,...	Nombre d'activitats realitzades. Grau de satisfacció del professorat.	4 activitats pels alumnes de CS. 100%	Es valora molt positivament ja que ajuda a cohesionar el grup, a fer pertinença i treballar l'empatia. La clau de la prevenció és l'educació emocional.	
Actuació dels Equips per a la convivència per a la prevenció i detecció de casos d'assetjament escolar.	Nombre d'actuacions realitzades pels Equips per a la convivència resolts positivament. Grau de satisfacció dels alumnes.	0 actuació 100%	El centre no s'ha trobat amb cap cas en que hi hagués possible detecció d'assetjament.	
Implicar l'alumnat per detectar i aturar els processos d'assetjament escolar mitjançant la pràctica d'activitats didàctiques.	Percentatge de casos en què s'ha aconseguit aturar i revertir el procés d'assetjament escolar.	0%	No s'ha donat el cas de portar-ho a la pràctica ja que no hem detectat cap cas d'assetjament escolar.	
Portar a terme activitats formatives per a les famílies que ajudin a detectar i aturar l'assetjament escolar.	Número d'activitats	10%	Les famílies que hi van participar van trobar molt interessants les 2 xerrades.	S'han de replantejar les xerrades ja que hi ha hagut molt poca afluència de famílies i no hi ha hagut l'impacte desitjat. Donat que a primària les reunions d'inici de curs solen participar-hi moltes famílies s'hauria d'aprofitar l'ocasió per anar

Percentatge de casos en què s'ha aconseguit aturar i revertir el procés d'assetjament	Curs 17-18: 0 Curs 18-19: 0	2
---	--------------------------------	---

10. Compliment dels compromisos

L'Escola ha incorporat al seu PEC i a les NOFC el projecte #aquiproubullying per tal d'integrar-lo en les nostres actuacions. Aquest curs també hi constarà al Projecte de Convivència que aprovarem el març del 2020.

Cal destacar que a la PGA del 2017-18 i 2018-19 hi va tenir un pes important amb la inclusió de les actuacions derivades del Programa #aquiproubullying, amb l'aprovació en el Consell Escolar del Projecte i la seva implantació en el 2n any. Donat la magnitud del projecte i la importància que considerem que ha de tenir, aquest curs 2019-20 també hi constarà una actuació de seguiment i de millora per tal de consolidar-lo amb èxit.

11. Consolidació

La valoració final que en fem de la participació del programa #aquiproubullying és molt positiva des de tots els àmbits, ja que s'ha assolit la finalitat del programa, i també els objectius generals inicials:

- **Finalitat:** "Estimular els centres educatius a elaborar un projecte que els permeti assolir els següents objectius generals"

Objectius generals:

- ✓ **Sensibilitzar** la comunitat escolar de la importància de prevenir i erradicar l'assetjament entre iguals.
- ✓ **Formar** la comunitat escolar per tal de prevenir, detectar i intervenir davant possibles situacions d'assetjament entre iguals.
- ✓ **Apoderar** i implicar l'alumnat per detectar i aturar els processos d'assetjament escolar mitjançant accions de servei a la comunitat.
- ✓ **Prevenir** possibles situacions d'assetjament en el centre educatiu
 - ✓ **Detectar, intervenir i aturar** les situacions d'assetjament escolar

És voluntat de l'Equip de referència i de direcció de consolidar i millorar el projecte i incorporar-lo a la dinàmica de l'Escola tenint en compte les actuacions més rellevants que a continuació detallem però no cal perdre de vista que l'acompanyament d'un docent assertiu, empàtic, positiu ... pot acabar d'arrodonir l'objectiu del projecte.

Actuacions per tal de...	Responsables	Recursos del centre
Sensibilitzar la comunitat	Continuar amb la difusió del projecte a tota la comunitat educativa	Equip de Referència Web del centre
	Famílies: donar a conèixer el projecte a les reunions d'inici de curs i realitzar dinàmiques de grup que convidin a la reflexió.	Equip de Referència Tutors Projecte de centre Programa <i>#aquiproubullying</i>
	Professorat: sessió de transferència al professorat nou	Equip de Referència Projecte de centre Programa <i>#aquiproubullying</i> Power point de presentació
	Alumnat: presentació a les tutories de la comunitat de grans i realització d'activitats de sensibilització	Tutors Equip de Referència Power point Programa <i>#aquiproubullying</i>
Prevenir l'assetjament	Xerrades per a famílies per la prevenció de l'assetjament escolar "	Equip de Referència Municipal Web del centre Difusió de la xerrada mitjançant document establert amb totes les escoles i institut
	Alumnat, activitats d'educació emocional a tutoria	Equip de Referència Tutors Tutories
	Alumnat, activitats del programa <i>#aquiproubullying</i> a 5è i 6è	Equip de Referència Tutors Tutories
	Xerrada de Mossos: Prevenció del Ciberassetjament Famílies	Equip de Referència Difusió a la web del centre Document de difusió a les famílies
	Formació dels Equip x la convivència	Cap d'estudis i Tutors Equip de Referència Aules de 6è
	Implementació dels Equips x la convivència	Cap d'estudis Tutors Equip de Referència Aules de 6è

Detectar l'assetjament	Transferència de la formació dels Equips x la convivència a 5è	Cap d'estudis Tutors Equip de Referència	Tutories
	CESC a 5è	Equip d'orientació Tutors	Tutories

Intervenir davant de l'assetjament	Seguir amb l'activació del "Protocol de Prevenció, Detecció i Intervenció Enfront l'Assetjament Entre Iguals", Generalitat de Catalunya	CAD i Comissió de valoració	Membres de la comissió
	Estratègies de suport per l'assetjador i per la víctima Seguiment intensiu de l'equip de mestres Suport de l'EAP	CAD i Comissió de Valoració Cap d'estudis, coordinadora de CS i tutors EAP	Cicles, CAD

12.- Annexos

12.1 Transferència al centre

#aquiproubullying
Formació

**PRESENTACIÓ
PROJECTE
#aquiproubullying**
Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

1

#aquiproubullying
Formació

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

#aquiproubullying
Formació

**Assetjament i ciberassetjament
Situació i estratègies**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

3

#aquiproubullying
Formació

Com afecta l'ús de les xarxes als processos d'assetjament?

- Deixen la víctima sense espais de protecció
- Permeten la difusió exponencial
- Permeten l'anonimat
- Mantenen l'acció en el temps

Fa augmentar exponencialment la intensitat de l'assetjament i el patiment de qui el rep

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

4

#aquiproubullying
Formació

Com afecta l'assetjament als centres educatius?

	Individualment	Col·lectivament
víctima		
agressor		
observadors		

Afecta el desenvolupament personal, el rendiment acadèmic i el funcionament de centre

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

5

#aquiproubullying
Formació

Línies estratègiques del Departament d'Ensenyament

Estratègies facilitadores		Estratègies específiques
<p>Projecte de Convivència</p> <p>Projecte de Convivència d'àmbit comunitari</p>	<p>Assetjament</p> 	<p>Protocols de prevenció, detecció i intervenció</p> <p>Suport a les famílies</p> <p>Programa d'innovació pedagògica</p>

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

6

#aquiproubulying **Formació**

Estratègies específiques: Protocols de prevenció, detecció i intervenció

- Assetjament
- Ciberassetjament
- Odi i discriminació
- Conductes greus
- Menors infractors

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

PROTOCOL DE PREVENIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS

Protocol prevenció

PREVENIÓ

- Centre:
 - Normativa preventiva
 - Valors i actituds
 - Organització de centre
- Alumnat:
 - Guia de prevenció per a l'alumnat E-2
 - Guia de prevenció per a l'alumnat ESO
 - Guia educativa sobre privacitat i protecció de dades
 - Manual de bons usos digitals
 - Participació restaurativa: cercles de diàleg
- Professorat:
 - Gestió d'aula
 - Metodologies
 - Autoformació i pràctica reflexiva
- Família:
 - Guia per a famílies. Prevenció de ciberassetjament entre iguals
 - Internet i els seus usos
 - Us i abús de les tecnologies

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

PROTOCOL DE PREVENIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS

Protocol: detecció

DETECCIÓ

INDICIS

coneixement o sospita d'una situació de ciberassetjament escolar per part de qualsevol membre de la comunitat educativa

Indicadors

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

PROTOCOL DE PREVENIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS

Protocol: valoració

VALORACIÓ

Equip de valoració

- Conciliació d'informació (Tutors i altres membres de la comunitat educativa)
- Entrevista a l'alumnat implicat
- Entrevista al grup d'observadors
- Entrevista a les famílies

DIRECCIÓ Normativa

VALORACIÓ INFORME

Si / No

Rating mesures preventives

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubulying **Formació**

Estratègies específiques: Suport a les famílies

Web família i Escola: Junts X l'educació

- Formació per a famílies. Mòduls formatius.
- Educació en l'ús de les tecnologies
- Com ajudar el meu fill
- Enquestes d'autoconeixement

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubulying **Formació**

Estratègies específiques: Suport a les famílies

Valor afegit que el web Família i escola aporta als processos d'assetjament

- Apodera les famílies.
- Promou la col·laboració escola i família.
- Promou la continuïtat i coherència.
- Augmenta l'eficàcia i l'eficiència de les mesures proposades.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubulying **Formació**

Estratègies específiques: Programa d'innovació pedagògica #aquiproubulying

- Prevenció**
 - Formació
 - Mesures d'acompanyament
 - Creació de vincles
- Detecció**
 - Servei Comunitari **Guaites**
 - Equips X la convivència
- Intervenció**
 - Suport víctima i agressor
 - Treball amb el grup/classe
 - Treball amb les famílies

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubulying **Formació**

Finalitat del programa

Estimular els centres educatius a elaborar un **projecte propi per prevenir i aturar l'assetjament entre iguals.**

OBJECTIUS GENERALS:

1. Sensibilitzar la comunitat educativa
2. Formar la comunitat escolar per tal de prevenir, detectar i intervenir
3. Apoderar i implicar l'alumnat mitjançant accions de servei a la comunitat.
4. Prevenir possibles situacions d'assetjament en el centre educatiu.
5. Detectar, intervenir i aturar les situacions d'assetjament escolar.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubullying
Formació

Element clau del programa : L'alumnat com a agent actiu

<p>Educació secundària GUAITES</p> <ul style="list-style-type: none"> La detecció i l'erradicació dels processos d'assetjament i ciberassetjament escolar. La formació específica de l'alumnat de 3r o 4t d'ESO per apoderar-lo i implicar-lo mitjançant accions de servei a la comunitat. 	<p>Educació primària Equips X la convivència</p> <ul style="list-style-type: none"> La millora de la convivència. La formació de tot l'alumnat de cycle superior perquè s'impliqui i es comprometi en la millora de la convivència. Impulsar les pràctiques restauratives per gestionar els conflictes.
---	---

Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament
 GOVERN DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA TARRAGONA 16

#aquiproubullying
Formació

Elements de prevenció: Formació

Formació tot l'alumnat
 5è i 6è de primària (7h)
 1r, 2n i 3r d'ESO (9h)

Formació per a les famílies

CONTINGUTS

- Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament
- Competències socioemocionals
- Gestió positiva dels conflictes
- Com detectar i aturar l'assetjament
- Ús segur i responsable de les xarxes
- Com detectar i aturar el ciberassetjament

Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament
 GOVERN DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA TARRAGONA 17

#aquiproubullying
Formació

Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament

Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament
 GOVERN DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA TARRAGONA 18

#aquiproubullying
Formació

**Violència i agressivitat
 Necessitat de referents**

- Accions vs paraules**
- Moltes habilitats socials s'aprenen per **modelatge**. D'aquí la importància dels referents positius.

[Children see, children do](#)

Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament
 GOVERN DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA TARRAGONA 19

#aquiproubullying
Formació

Assetjament: què és i què no és?

Assetjament: conducta de maltractament psicològic i/o físic, en el marc escolar, d'un alumne o grup d'alumnes envers un company, de forma **reiterada, intencionada i amb abús o desequilibri de poder**.

- físic:** pegar, donar empentes ...
- verbal:** insultar, posar malnoms, burlar-se ...
- psicològic:** humiliar, menystenir, avergonyir ...
- social:** no deixar participar, excloure d'un grup ...

Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament
 GOVERN DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA TARRAGONA 20

#aquiproubullying
Formació

Assetjament i ciberassetjament

<p>Assetjament</p> <ul style="list-style-type: none"> intencionalitat desequilibri de poder reiteració i durada en el temps 	<p>Ciberassetjament</p> <ul style="list-style-type: none"> intencionalitat desequilibri de poder reiteració i durada en el temps accés il·limitat (qualsevol lloc i moment) rapidesa i immediatesa difusió exponencial (elevat nombre de possibles "espectadors" i "agressors") perdurabilitat / persistència anonimat dificultat per parar (no es veuen els danys) desconeixement de les lleis
---	--

Fa augmentar exponencialment la intensitat de l'assetjament i el patiment de qui el rep

Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament
 GOVERN DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA TARRAGONA 22

#aquiproubullying
Formació

Assetjament i ciberassetjament. Definicions

Assetjament: conducta de maltractament psicològic i/o físic, en el marc escolar, d'un alumne o grup d'alumnes envers un company, de forma **reiterada, intencionada i amb abús o desequilibri de poder**.

Ciberassetjament: conducta de maltractament psicològic d'un alumne o grup d'alumnes a un altre de manera continuada, mitjançant eines tecnològiques.

Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament
 GOVERN DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA TARRAGONA 23

#aquiproubullying
Formació

Característiques de l'assetjament

- Hi ha **intencionalitat** per part de l'agressor o agressors de fer mal, ja sigui físicament o psicològicament.
- Es **repeteix sistemàticament** al llarg d'un període de temps durant el qual l'agressió es dona de manera sostinguda.
- Existeix una situació de **desequilibri i abús de poder** que impedeix que la persona assetjada pugui sortir de la situació per ella mateixa.

Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament
 GOVERN DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA TARRAGONA 24

#aquiproubullying
Formació

Característiques del ciberassetjament

- S'utilitzen **eines tecnològiques** (Internet, telefonia mòbil, xarxes socials, ...)
- És un tipus d'**assetjament indirecte** que afecta la víctima psicològicament. El fet que no hi hagi senyals físics dificulta la seva detecció
- El ciberassetjador controla la situació sense haver-se d'exposar directament a la víctima, fet que el proporciona una sensació d'**anonimat i impunitat**.
- Els efectes de l'acció **es perllonguen en el temps i en l'espai**. La víctima està exposada les 24 hores del dia i genera un sentiment d'inseguretat constant. És difícil eliminar el material publicat.
- L'impacte de l'agressió pot ser molt més gran, ja que Internet aporta a la difusió un **creixement exponencial**. És freqüent que estigui lligat a situacions d'assetjament.
- Es dona un **desequilibri de poder** que impedeix que la persona assetjada pugui sortir de la situació per ella mateixa.
- L'agressor o agressors no sempre tenen **intencionalitat** explícita de fer mal, tot i que el dany causat té un impacte i un recorregut molt amplis.
- Internet facilita l'**agrupament d'assetjadors** (coneguts entre ells o no) a qui demanar **col·laboració en la difusió de continguts vexatoris o difamatoris**.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubullying
Formació

Fase 1: Mesures d'urgència

- Fase 1: Mesures d'urgència
- Fase 2: Protecció a l'alumne assetjat
- Fase 3: Detecció de necessitats educatives i concreció
- Fase 4: Col·laboració i compromís de les famílies
- Fase 5: Reconeixement, acceptació i reparació del dany
- Fase 6: Mesures restauratives
- Fase 7: Seguiment del cas
- Fase 8: Autoaprenentatge

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubullying
Formació

Funcions dels Equips x la Convivència

Observar

Fets LLEUS/MODERATS (positius) Agressions sense impacte. Algunes fets (insults, ofenses, ...) Conflictes per ignorància. Discriminació, estereotips. Desparadeses d'opinions. Excessos, abusos. Continguts no respectuosos. Problemes personals puntuals.	Fets GREUS (alta intermedialitat) Agressions amb alt grau d'impacte. Agressions físiques greus o reiterades. Continguts vexatoris, insultos, ofenses greus, xarxes socials. Discriminació, estereotips. Desparadeses, ofenses. Continguts d'opinions amb intermedialitat.
--	--

Què hem?

1. ACCIONS IMEDIATES:
 Aturar
 Atendre
 Obtenir ajuda: preguntar, escoltar, donar suport, acompanyar...

INTERVÉ EL MESTRE

2. ENREGISTRAR FETS a la llibreta de la convivència.

3. EQUIP x LA CONVIVÈNCIA:
 Analitzar i valorar les situacions.
 Fer propostes d'actuació.
 Implantar i fer a terme les propostes d'actuació.

TUTORIA
 Validar i concretar les propostes d'actuació.

SEGUIMENT per part de l'Equip x la Convivència.

AVALIACIÓ I PROPOSTES DE MILLORA per part de l'Equip de Biblioteca.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubullying
Formació

Prevenir l'assetjament

Educació socioemocional
 Gestió positiva dels conflictes

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubullying
Formació

Educació socioemocional

- L'**educació socioemocional** ens permet establir vincles i sentiments de pertinença al grup.
- Les **competències socioemocionals** són les habilitats necessàries per comprendre les nostres emocions i sentiments i els dels altres.
 Cal saber expressar-les i regular-les de manera apropiada per relacionar-nos des de l'empatia i l'assertivitat.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubullying
Formació

Elements clau de prevenció de l'assetjament. Assertivitat i empatia

L'**empatia** és la capacitat de percebre, predir i identificar-se amb les emocions dels altres i actuar amb sensibilitat des d'aquesta comprensió.
Quan ens posem en el lloc de l'altre ja no podem ser passius, hem d'intervenir per aturar l'assetjament. L'empatia ens permet sentir el patiment de l'altre com a propi i per tant evitar-lo.

L'**assertivitat** és la capacitat d'expressar sentiments i emocions i de defensar posicionaments propis i, alhora, respectar els drets de les altres persones.
Quan sabem defensar els nostres posicionaments de manera assertiva minimitzem els riscos de ser assetjats.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubullying
Formació

Les emocions

Les emocions determinen la nostra conducta.

#lamourlamour

Pase lo que pase yo estoy a tu lado

La historia del San Fernando Fútbol Club

Digirir hasta lo más 'heavy'

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubullying
Formació

Gestió positiva dels conflictes

- Els conflictes formen part de la vida.
- Davant d'un conflicte podem donar diferents respostes: violenta, inhibida, passiva o assertiva.
- L'assertivitat facilita gestionar un conflicte.
- No poden evitar els conflictes, però sí podem aprendre a entendre'ls i trobar formes de gestionar-los.

La **gestió positiva dels conflictes** consisteix en entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els factors violents.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

#aquiproubulying
Formació

Tipus de resposta davant d'un conflicte

- Violenta:** actuació emocional, impulsiva i reactiva, que causa dany.
- Inhíbita:** resposta d'evitació com a reacció a emocions de por o a l'anticipació de conseqüències negatives (perdre els amics, ser castigat).
- Passiva:** acceptació acrítica de la situació.
- Assertiva:** resposta reflexiva que atén i respecta els posicionaments de tots els implicats en el conflicte.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

33

#aquiproubulying
Formació

Habilitats comunicatives

- Empatia (...)**
- Assertivitat (...)**
- Escolta activa**
 Implica observar, dedicar atenció amb el llenguatge verbal i el no verbal, suprimir i evitar distractors i estereotips, mostrar empatia i interessar-se per l'altre retroalimentant la comunicació.

Estratègies:
Mostrar interès ... Clarificar ... Parafrasejar ... Reflectir ... Resumir

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

34

#aquiproubulying
Formació

Estratègies de gestió positiva dels conflictes

- Negociació:** consisteix en cercar una solució consensuada entre les parts implicades, de manera que ambdues surten beneficiades encara que han de cedir en algun aspecte.
- Arbitratge:** són les parts involucrades les que acorden i/o accepten la intervenció d'un àrbitre imparcial que és qui dona la solució.
- Mediació:** és una trobada en què la persona mediatadora actua per a què els protagonistes del conflicte puguin buscar conjuntament una solució.
- Pràctiques restauratives:** proposen el canvi del model de disciplina punitiva per un enfocament que es centra en les persones i no en els fets; és a dir, qui és el responsable i qui l'afectat i com poden reparar les relacions basant-se en els valors del respecte mutu, la responsabilitat, la compensació o la cooperació.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

35

#aquiproubulying
Formació

Materials per a la formació d'alumnes i famílies

Activitats didàctiques per a l'alumnat: **Primària i Secundària**

- Dossier per a l'alumnat
- Guia per al docent

Mòduls de formació per a famílies

- Dossier per a les famílies
- Guia per al dinamitzador

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

36

#aquiproubulying
Formació

Detectar i aturar l'assetjament

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

37

#aquiproubulying
Formació

Detectar l'assetjament. Indicadors

1. Físics <ul style="list-style-type: none"> S'expressa amb dificultat i fins i tot quequeja Presenta tics nerviosos Té problemes de son Presenta nafres, talls o biaus inexplicables Presenta trastorns psicossomàtics (mal de panxa, mal de cap, vòmits...). 	2. Conductuals <ul style="list-style-type: none"> Sovint està sol, no té amics Baixa el seu rendiment acadèmic Es culpa dels problemes o dificultats Evita anar a determinats llocs, classes, falta determinats dies Sempre explica històries, diu mentides, fa estranyes justificacions
3. Emocionals <ul style="list-style-type: none"> Plora amb facilitat i/o sovint s'angoixa Li costa controlar-se S'obsessiona per la seva alçada o pel seu pes, o altres trets físics Expressa canvis sobtats d'humor, d'estat d'ànim o de comportament 	4. Per part dels companys <ul style="list-style-type: none"> És objecte de burles Mai no el conviden a festes o a activitats fora de l'escola L'anomenen amb malnoms Rebutgen seure al seu costat No li parlen, l'ignoren

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

38

#aquiproubulying
Formació

Detectar i aturar l'assetjament Implicació de tota la comunitat escolar

Si bé l'assetjament escolar és un fenomen que ha existit sempre, en l'actualitat tota la societat, i en especial la comunitat educativa, està més sensibilitzada.

Cal incidir en la necessitat que **tothom, alumnes, professorat i famílies, s'impliqui de forma positiva** davant les situacions d'assetjament.

El Programa d'innovació pedagògica **#aquiproubulying** té el valor afegit d'apoderar **els alumnes com protagonistes actius** en la detecció i intervenció davant les situacions d'assetjament.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

39

#aquiproubulying
Formació

Idees clau. Detectar i aturar l'assetjament

- Davant l'assetjament hi ha joves que demanen ajuda i d'altres que no ho fan**, perquè no són prou conscients del que els hi està passant, tenen vergonya, pensen que dir-ho és de covards, tenen por o no volen decebre els pares.
- És important poder **identificar indicadors** o conductes que permetin detectar una situació d'assetjament.
- Un sol indicí no permet concloure** que s'està donant una situació d'assetjament, però ens força a observar amb més atenció i a preguntar per tal de donar resposta a la situació que l'origina.
- Davant l'assetjament hem de procurar **actuar des de la calma i la serenitat**. Els fills necessiten algú que els ofereixi equilibri, coherència i sentit comú. L'impuls, la ràbia, la ira... ens pot fer prendre decisions poc apropiades.
- Per aturar l'assetjament cal un **treball conjunt entre tots els agents implicats**: alumnes, equip directiu, docents, família.

Generalitat de Catalunya
 Departament d'Ensenyament

40

- És important **treballar amb els nens i joves actituds solidàries i assertives** que els permetin ajudar els altres i defensar la seva opinió sense sentir por o vergonya.
- Parlar amb ells sobre l'assetjament, de manera informativa i no perquè haguem detectat que l'estan patint o exercint, els pot servir per **reconèixer-lo i oferir-los eines per actuar**, com ara demanar ajuda o informar a algun adult de la seva confiança.
- Els fills han de prendre consciència que **cal denunciar aquestes situacions** quan les vegin o les pateixin.
- Encara que parlar amb els fills adolescents no sempre resulta fàcil, és important **afavorir un clima comunicatiu a casa**, en el que trobin l'espai per compartir les seves vivències o explicar-nos allò que els angioixi.
- **Eviteu fer servir etiquetes** com ara "víctima" o "assetjador", ja que els fills poden entendre que és una qualitat inherent a la seva personalitat, que és el seu rol, i això dificultaria que poguessin canviar la seva actitud.

PROJECTE DE CENTRE

1. Justificació del projecte
2. Diagnosi de necessitats
3. Objectius específics i indicadors
Formaran part dels indicadors, com a mínim, aquells relacionats amb els objectius generals i que s'exposen seguidament:
 - a. Nombre d'activitats de sensibilització realitzades.
 - b. Relació d'activitats formatives adreçades als diferents sectors de la comunitat escolar.
 - c. Mitjana del percentatge de participació de cada sector de la comunitat escolar en les activitats formatives sobre el total de persones formades.
 - d. Nombre d'alumnes que ha participat en accions del servei comunitari "Guaites" o en els "Equips X la convivència".
 - e. Relació d'actuacions per prevenir l'assetjament.
 - f. Nombre de situacions d'assetjament detectades.
 - g. Percentatge de casos en què s'ha aconseguit aturar i revertir el procés d'assetjament.
 - h. Nombre d'alumnes que considera que rep assetjament.
4. Avaluació inicial

5. Planificació i temporització de les actuacions
 - a. Actuacions de sensibilització per a tota la comunitat escolar.
 - b. Actuacions de prevenció:
 - i.1 Formació als diferents sectors de la comunitat escolar.
 - c. Detecció:
 - i.1 Servei comunitari "guaites" en el cas de centres de secundària.
 - i.2 Suport entre iguals "equip de convivència", en el cas de centres de primària.
 - i.3 Altres instruments de detecció (enquestes, sociogrames, canals de denúncia...).
 - d. Intervenció:
 - i.1 Estratègies de suport a la víctima i a l'assetjador.
 - i.2 Dinàmiques d'intervenció grupal: xarxa de suport, cercles de confiança...
 - i.3 Suport de professionals especialitzats (EAP, orientadors...).Aquesta planificació haurà d'anar acompanyada dels recursos disponibles.
6. Previsió de l'avaluació final
A partir dels indicadors concretats en l'apartat 3 d'aquest annex i mitjançant la comparativa amb els resultats de l'avaluació inicial, els centres educatius valoraran el grau d'assoliment dels objectius específics del projecte.

12.2 Xerrada per pares: “El rol de la família en la prevenció de l’assetjament escolar”.

A càrrec de Jordi Collell i Carme Escudé

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Escola Ernest Lluch

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Escola Francesc Plató i Sarti

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Escola Josefina Ibañez

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Institut Voltrega

Aquest curs 2017-18, tots els centres d'educació primària i secundària d'Abrera han estat seleccionats per participar al **programa d'innovació #aquiproubullying** convocat pel Departament d'Ensenyament. Es tracta d'un programa al voltant de la prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament escolar i té com a objectius:

1. Implicar la comunitat escolar davant els casos d'assetjament.
2. Potenciar el compromís actiu de l'alumnat en la prevenció i detecció dels casos d'assetjament.
3. Fomentar la gestió positiva dels conflictes.
4. Contribuir al desenvolupament personal i social de l'alumnat.

Entre d'altres actuacions, es portarà a terme una conferència amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Abrera adreçada a pares i mares d'alumnes de la població sota el títol:

“El rol de la família en la prevenció de l'assetjament escolar”

A càrrec de Jordi Collell i Carme Escudé

Els conferenciants són mestres, psicòlegs i màsters en psicopatologia infantojuvenil per la UAB. També són membres de l'Observatori Internacional de la Violència Escolar. Formen part dels equips d'assessorament psicopedagògic del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, i compten amb múltiples publicacions al voltant del maltractament entre alumnes.

La conferència es portarà a terme en dues ocasions per tal de poder donar cabuda a totes les famílies interessades. Seran els dies **11 i 13 de desembre de 2017 de 18 a 20 h** a l'auditori del Centre Polivalent (Plaça Rebató, 1)

Per tal de poder gestionar l'assistència, us preguem que ens retorneu la confirmació de quin dels dos dies hi assistireu i el nombre de persones que assistireu.

X.....

Srs.....

		Nombre persones assistents	
Assistirem a la conferència del dia 11 de desembre	SI NO	1 2	
Assistirem a la conferència del dia 13 de desembre	SI NO	1 2	

Signatura

12.3 Xerrada per pares: “Com podem ajudar els nostres fills i filles en relació amb l’assetjament escolar?”.

A càrrec de José Ramon Ubieta.

 Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Escola Ernest Lluch	 Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Escola Francesc Plató	 Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut Voltregà	 Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Escola Josefina Ibáñez
---	---	---	---

COM PODEM AJUDAR ELS NOSTRES FILLS I FILLES EN RELACIÓ AMB L'ASSETJAMENT ESCOLAR?

A càrrec de José Ramon Ubieta
Psicòleg clínic. Membre de l'Associació Mundial de Psicoanàlisi.
Professor de la Universitat Oberta de Catalunya. Col·laborador habitual del diari La Vanguardia.

A l'escola i/o a les xarxes socials es manifesten conductes d'assetjament.
Els adults podem intervenir i ajudar els infants i adolescents.
Però cal fer-ho amb la xarxa professional, en especial en aliança amb l'escola.
Quines estratègies ens poden ajudar?

L'equip de referència municipal del programa #aquiproubullying, format per membres de la comunitat educativa, us convidem a aquesta conferència que tindrà lloc **dimecres 8 de maig, a les 18 h, a l'Auditori del Centre polivalent (Plaça del Rebato, 1)**.

El programa #aquiproubullying, en el que hi participen totes les escoles i l'institut, té com a finalitat assolir els següents objectius:

- > Sensibilitzar la comunitat educativa de la importància de prevenir i erradicar l'assetjament entre iguals
- > Formar la comunitat escolar en la prevenció, detecció i intervenció davant possibles situacions d'assetjament en el centre educatiu
- > Apoderar i implicar l'alumnat per detectar i aturar els processos d'assetjament escolar mitjançant accions de servei a la comunitat
- > Prevenir possibles situacions d'assetjament en el centre educatiu
- > Detectar, intervenir i aturar les situacions d'assetjament escolar

Ajuntament d'Abrera
Regidoria d'Ensenyament
C/ Catalunya

☎
Ers.

Assistirem a la conferència	Nombre persones assistents
SI NO	1 2

Signatura

Document de reflexió per als assistents repartit a la conferència de José Ramon Ubieta.

Conferència
 dimecres 8 de maig

COM PODEM AJUDAR ELS NOSTRES FILLS I FILLES EN RELACIÓ AMB L'ASSETJAMENT ESCOLAR?

A càrrec de José Ramon Ubieta
Psicòleg cònic. Membre de l'Associació Mundial de Psicoanàlisi.
 Professor de la Universitat Oberta de Catalunya. Col·laborador habitual del diari La Vanguardia.

DOCUMENTACIÓ PER ALS ASSISTENTS

4. Hacer una alianza entre escuela y familia para consensuar la estrategia evitando acciones unilaterales.
 5. Consultar a un profesional de la psicología cuando se valore necesario.
 6. No precipitarse en acciones: denuncias, cambio de colegio, hablar con el acosador y sus padres sin previamente hablar con el tutor.
 7. Coordinación en red de los profesionales (escuela, salud, servicios sociales) cuando el caso lo requiera y con el consentimiento de la familia.

¿Qué síntomas deberían ponernos en alerta?

El inicio del acoso suele ser con acciones de "baja intensidad", por ejemplo el acoso verbal (insultos, motes, humillaciones, propagación de falsos rumores, mensajes telefónicos...). Si no se frena, puede degenerar en otros tipos de acoso, como el social (exclusión y aislamiento de la víctima, por ejemplo, se la deja fuera de las actividades colectivas), el psicológico (basado en amenazas) y el físico, que contempla tanto agresiones directas como indirectas.

¿Cuáles son los cursos más problemáticos?

La intensidad máxima del acoso escolar se produce hoy en 5º y 6º de Primaria y los primeros cursos de la ESO. Luego va descendiendo si bien se recrudece, en cuanto gravedad, en la pubertad. En Secundaria, algunos de esos individuos quedan marginalizados, llevan mucho tiempo sufriendo acoso y se convierten en una especie de pararrayos de la violencia. Son menos numerosos pero el acoso es más de todos contra uno.

Signos más habituales

1. CAMBIOS DE COMPORTAMIENTO. Algunos de estos síntomas de acoso pueden confundirse con comportamientos típicos de la adolescencia. Y a menudo los cambios no se dan de un día para otro, sino que es un proceso lento. Normalmente, el menor no quiere ir al colegio, se muestra nervioso cuando debe hacerlo, falta a clase o regresa en cuanto puede a casa. **El fin de semana está bien y el domingo por la noche empieza a encontrarse mal. Deja de hablar o salir con sus amigos de siempre. Abandona sus aficiones. Deja de hablar en casa o responde con evasivas. Baja el rendimiento**

Abreia, 8 de maig de 2019 2

PREVENIR, DETECTAR Y ACTUAR FRENTE AL ACOSO ESCOLAR

José Ramón Ubieta. jubieta@yahoo.es

¿Qué podemos hacer para PREVENIR el acoso escolar?

1. Favorecer la participación y la co-responsabilidad en la escuela y en la familia (los asuntos de escuela y familia son asunto de todos). Avisar de una situación de acoso no es DELATAR, es AYUDAR.
2. Espacios de conversación tutoriales y colectivos donde se hable de los temas que les preocupan (sexualidad, consumos, uso de las TIC, amistades...) orientándoles sobre el uso/relación.
3. Confiar en las invenciones y sentimientos de los niños/adolescentes como potencialidades a fomentar y descubrir (todos quieren hacerse mayores).
4. Buscar fórmulas de acompañamiento por parte de alumnos mayores (TEI, *equips per la convivència*, *Guaites*, *peer mentoring*) y facilitar los vínculos a los alumnos/as más tímidos (actividades programadas).

¿Qué podemos hacer para DETECTAR el acoso escolar?

1. Abrir los ojos y los oídos no sólo para que hagan los deberes, también para escuchar lo que les "duele" aunque a veces sean mudos.
2. Saber que hay cosas importantes que pasan en los márgenes, allí donde no estamos los adultos.
3. Internet forma parte de nuestro mundo y no los podemos dejar solos con sus gadgets (móviles, ordenador, Tablet...).
4. Estar atentos y disponibles a los síntomas del malestar: dolores de barriga, de cabeza, pérdida de apetito, insomnio, cambios de humor, tristeza.

¿Qué podemos hacer para ABORDAR el acoso escolar?

1. Cortar de raíz cualquier situación de acoso que se detecte. Tolerancia cero con la situación.
2. Ayudar, en primer lugar, a la víctima a superar la situación y ofrecer también apoyo a los acosadores para rectificar su posición.
3. Enseñar al alumno/hijo a identificar profesores y amigos que pueden ayudarle si está preocupado por el acoso evitando el aislamiento.

Abreia, 8 de maig de 2019 1

escolar. Está triste, muestra cambios de humor, contesta mal, sufre arranques de cólera.

2. SIGNOS FÍSICOS. Al menor se le rompe o "pierde" habitualmente el material escolar o la ropa y no sabe cómo explicarlo. **Pide dinero** a sus padres para poder dárselo a los acosadores (el chantaje es muy típico). Estos signos son típicos del acoso físico" si bien la mayor parte de las veces el acoso que sufren los escolares es psicológico y por eso el síntoma más común es el psicósomático.

3. SÍNTOMAS PSICOSOMÁTICOS. El niño sufre malestar al levantarse, mareos, dolores de cabeza, molestias o alteraciones gastrointestinales, sensación de asfixia u opresión en el pecho, temblores, palpitations, alteraciones del apetito o del sueño... Es habitual que los padres lleven al niño al médico y se le practiquen pruebas, sin que se dé con el origen de los síntomas, porque la causa es psicológica. El propio niño muchas veces no lo identifica como acoso, ni tampoco los padres, porque no han llegado a entender lo que está sucediendo.

CIBERBULLYING:

El acoso presencial puede continuarse a llegar a casa, mediante las redes sociales y permite que se multiplique el número de espectadores y de hostigadores. Por eso es importante que los padres tengan acceso al móvil, al correo y a los perfiles sociales (si los tuvieran) de sus hijos.

Abreia, 8 de maig de 2019 3

12.4 Xerrades per pares pels Mossos d'Esquadra "Prevenció del ciberassetjament", Internet segura, de tu a tu. Cursos 17-18 i 18-19.

5 de juny de 2018.

 Generalitat de Catalunya **mossos d'esquadra** ■ ■ ■ ■

Martorell, 25 de maig de 2018

Benvolgut/da,

El Pla d'Acció Internet Segura per a la protecció del menor, es va engegar, per la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra (PG-ME), l'1 de maig de 2008 amb la finalitat de promoure i col·laborar en la seguretat en l'ús d'Internet, en especial per part dels menors i adolescents.

Els últims anys s'ha produït un augment dels incidents a Internet com a conseqüència lògica i directa de la generalització de tot tipus de terminals que permeten una connexió total (telèfons i televisors intel·ligents, tauletes, videoconsol·les) i l'augment del nombre i usuaris de Xarxes Socials.

Per fer prevenció, la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra realitza xerrades adreçades als alumnes però també mares, pares i docents. Des dels seus inicis, aquestes xerrades han tingut molta demanda per part dels centres educatius. No obstant això, Internet i les Xarxes Socials evolucionen a un ritme de vertigen i la PG-ME sempre intenta buscar noves eines i maneres de poder fer arribar els consells de seguretat i recomanacions als menors i joves.

En aquesta línia, i seguint les últimes tendències europees, la PG-ME ha posat en marxa un projecte en el que els propis alumnes adquireixen un major protagonisme en el moment de transmetre el nostre missatge. Moltes vegades el missatge arriba de manera més eficaç i eficient quan l'emissor és un propi company i el receptor se sent més confiat a l'hora de posar en coneixement algun problema que pugui tenir relacionat amb la Xarxa. És el que es coneix com a formació entre iguals o, en anglès, *peer mentoring*.

El projecte, sota el nom "Internet Segura de tu a tu", té com a objectiu principal la conscienciació dels problemes i riscos que pot generar la Xarxa i crear hàbits saludables en la utilització d'Internet i les xarxes socials. Per tal d'assolir-lo, s'ha implicat als quatre pilars fonamentals que conformen l'educació integral dels menors i joves: els propis alumnes, els docents, els pares i mares i la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra.

És per aquest motiu que us convoquem el proper 5 de JUNY a les 17.30 hores a la Casa de Cultura a la sessió informativa per a mares i pares d'alumnat dels centres educatius d'Abrera: Escola Ernest Lluch, Escola Josefina Ibáñez, Escola Francesc Plató i Sarti i Institut Voltterra, on us presentarem el projecte "Internet Segura: de tu a tu" i tractarem les principals problemàtiques a Internet amb les que es poden trobar els seus fills i filles en aquesta nova etapa de la seva vida i sobre les quals heu d'estar informats i alerta.

Us preguem que confirmeu al centre la vostra assistència entregant el resguard al tutor del grup.

Atentament,

Oficina de Relacions amb la Comunitat de l'ABP de Martorell

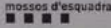
En i la pares/tutors legals
de l'alumne

Sí No

Assistirà a la sessió informativa organitzada per la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra al centre el proper dia 5 de JUNY a les 17.30 hores.

Activitat realitzada al taller de Mossos d'Esquadra

 Generalitat de Catalunya

 mossos d'esquadra

INTERNET SEGURA:

QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ PER A MARES I PARES DE NENS I NENES

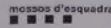
Objectiu

Que les mares i pares reflexionin sobre el seu paper amb els seus fills davant Internet, adoptin una postura dialogant i es preocupin de l'ús adequat que en fan.

Qüestionari: Marqueu les afirmacions que conegeu.

01. Crec que Internet és molt útil per estudiar, entretenir-se i comunicar-se.
02. Sé el nom d'usuari del meu fill/a.
03. Sé les contrasenyes principals del meu fill/a o on trobar-les.
04. Sé des de quins llocs es connecta el meu fill/a a Internet.
05. Sé quanta estona passa el meu fill/a connectat.
06. Sé amb qui parla a les xarxes socials, per correu electrònic i telèfon mòbil.
07. Sé quines pàgines webs educatives visita el meu fill/a.
08. Sé quines pàgines webs recreatives visita el meu fill/a.
09. El meu fill/a m'ha agregat com a contacte a les xarxes socials.
10. Conec quins problemes o conflictes ha tingut amb altres usuaris.
11. He mantingut converses amb el meu fill/a sobre el ciberassetjament.
12. Parlo amb el meu fill/a perquè no doni dades personals per Internet.
13. Quan el meu fill/a navega per Internet en faig la supervisió.
14. Requereixo al meu fill/a que em consulti abans de fer compres per Internet.
15. Sé que Internet té alguns perills i per això converso amb el/la solista.
16. Advertixo al meu fill/a sobre webs amb continguts il·legals i/o nocius.
17. Parlo al meu fill/a sobre els impostors i els assetjadors d'Internet.
18. Utilitzem en tots els dispositius un sistema de control parental, tallafocs i antivirus.
19. Regulo l'ús d'Internet (regles i horaris).
20. Dono exemple al meu fill/a sobre com fer un ús responsable d'Internet.

 Generalitat de Catalunya

 mossos d'esquadra

INTERNET SEGURA:

QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ PER A MARES I PARES DE NENS I NENES

Objectiu

Que les mares i pares reflexionin sobre el seu paper amb els seus fills davant Internet, adoptin una postura dialogant i es preocupin de l'ús adequat que en fan.

Qüestionari: Marqueu les afirmacions que conegeu.

Resultats:

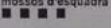
Si coneixeu més de 15 respostes: Enhorabona!
 En sabeu d'Internet i dels perills per als menors. Us agrada conversar amb ells i us preocupa l'adequat ús que fan d'aquesta eina.

Si coneixeu de 10 a 15 respostes: Compte, us esteu dormint sobre els florers.
 Esteu oblidant que els menors necessiten la vostra orientació per utilitzar Internet adequadament.

Si coneixeu menys de 10 respostes: S'ha exclòs d'Internet.
 No obstant això, heu de saber que és important pels joves i adolescents de la nostra època, i que requereixen la vostra orientació per para utilitzar-lo de forma adequada.

Parleu amb el vostre fill i descobriu les respostes que no sabeu

 Generalitat de Catalunya

 mossos d'esquadra

INTERNET SEGURA:

QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ PER A MARES I PARES DE NENS I NENES

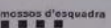
Objectiu

Que les mares i pares reflexionin sobre el seu paper amb els seus fills davant Internet, adoptin una postura dialogant i es preocupin de l'ús adequat que en fan.

Qüestionari: Marqueu les afirmacions que conegeu.

01. Crec que Internet és molt útil per estudiar, entretenir-se i comunicar-se.
02. Sé el nom d'usuari del meu fill/a.
03. Sé les contrasenyes principals del meu fill/a o on trobar-les.
04. Sé des de quins llocs es connecta el meu fill/a a Internet.
05. Sé quanta estona passa el meu fill/a connectat.
06. Sé amb qui parla a les xarxes socials, per correu electrònic i telèfon mòbil.
07. Sé quines pàgines webs educatives visita el meu fill/a.
08. Sé quines pàgines webs recreatives visita el meu fill/a.
09. El meu fill/a m'ha agregat com a contacte a les xarxes socials.
10. Conec quins problemes o conflictes ha tingut amb altres usuaris.
11. He mantingut converses amb el meu fill/a sobre el ciberassetjament.
12. Parlo amb el meu fill/a perquè no doni dades personals per Internet.
13. Quan el meu fill/a navega per Internet en faig la supervisió.
14. Requereixo al meu fill/a que em consulti abans de fer compres per Internet.
15. Sé que Internet té alguns perills i per això converso amb el/la solista.
16. Advertixo al meu fill/a sobre webs amb continguts il·legals i/o nocius.
17. Parlo al meu fill/a sobre els impostors i els assetjadors d'Internet.
18. Utilitzem en tots els dispositius un sistema de control parental, tallafocs i antivirus.
19. Regulo l'ús d'Internet (regles i horaris).
20. Dono exemple al meu fill/a sobre com fer un ús responsable d'Internet.

 Generalitat de Catalunya

 mossos d'esquadra

INTERNET SEGURA:

QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ PER A MARES I PARES DE NENS I NENES

Objectiu

Que les mares i pares reflexionin sobre el seu paper amb els seus fills davant Internet, adoptin una postura dialogant i es preocupin de l'ús adequat que en fan.

Qüestionari: Marqueu les afirmacions que conegeu.

Resultats:

Si coneixeu més de 15 respostes: Enhorabona!
 En sabeu d'Internet i dels perills per als menors. Us agrada conversar amb ells i us preocupa l'adequat ús que fan d'aquesta eina.

Si coneixeu de 10 a 15 respostes: Compte, us esteu dormint sobre els florers.
 Esteu oblidant que els menors necessiten la vostra orientació per utilitzar Internet adequadament.

Si coneixeu menys de 10 respostes: S'ha exclòs d'Internet.
 No obstant això, heu de saber que és important pels joves i adolescents de la nostra època, i que requereixen la vostra orientació per para utilitzar-lo de forma adequada.

Parleu amb el vostre fill i descobriu les respostes que no sabeu

Taller per a famílies a càrrec del Mossos d'Esquadra

**DIMARTS DIA 12 DE MARÇ A LA CASA DE CULTURA A LES 18.00 HORES,
TALLER PER FAMÍLIES**

- La societat en què vivim ens porta a fer un ús d'Internet i les xarxes socials a partir de la infància i adolescència, però com a pares i mares ens toca vetllar perquè en facin un ús correcte.
- En aquest taller, un agent del Cos de Mossos d'Esquadra ens donarà consells per saber com orientar millor els de casa.
- També ens presentaran el projecte "Internet segura: de tu a tu", que hem començat a implantar a l'institut i que consisteix en formar alumnes en el bon ús de les xarxes per tal que ells ensenyin els més petits "de tu a tu", entre iguals.

Organitzen:

 **Generalitat
de Catalunya**
mossos d'esquadra

Amb la col·laboració de:

#aquiproubullying

Institut Voltterra

Passeig de l'Estació, 18
08630 Abrera
Tel. 93 770 32 11
Fax 93 770 05 95
iesvoltterra@xtec.cat
<http://www.insvoltterra.org>

Escola Platón Sarti

Carrer Salvador Espriu, 3
08630 Abrera
Tel. 93 770 03 81
Fax 93 770 07 03
ceip-platon@xtec.cat
<http://www.xtec.cat/ceip-platon>

Escola Ernest Lluch

Passeig de l'Estació, 15
08630 Abrera
Tel. 93 770 12 13
Fax 93 770 51 54
ceip-ernest-lluch@xtec.cat
<http://www.xtec.es/ceip-ernest-lluch>

Escola Josefina Ibáñez

Espanyolera, 3
08630 Abrera
Tel. 935194004
a8067132@xtec.cat
www.xtec.cat/centres/a8067132/

12.5 Llibreta, penjoll i armilla dels Equips x la convivència

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

ESCOLA JOSEFINA IBÁÑEZ

ÍNDEX

1. Què és el Pla d'Acció Tutorial?	2
2. Quins són els continguts?.....	2
3. Com avaluar-lo?	2
4. Àmbits d'intervenció de la tutoria	2
5. Materials del PAT	4

1. Què és el Pla d'Acció Tutorial?

El pla d'acció tutorial (PAT) és el document on es recullen totes les intervencions que els/les tutors/es i el professorat del centre hauran de realitzar respecte la tutoria.

El primer aspecte que ha d'orientar és l'acord i la conveniència de dedicar dins l'horari amb el grup d'alumnes una sessió de tutoria.

L'objectiu del PAT és doble:

- 1.- Donar coherència a l'acció tutorial del centre.
- 2.- Facilitar orientacions i materials al professorat per portar-lo a terme

2. Quins són els continguts?

- Normativa bàsica (NOFC) annex.
- Concepció de la tutoria al centre.
- Àmbits d'intervenció de la tutoria.

3. Com avaluar-lo?

Durant i al final de curs s'ha d'avaluar tenint en compte uns criteris d'avaluació basats en els resultats d'un ambient de convivència relaxat i amb benestar de tots els integrants de la comunitat a on es valorin les orientacions i els materials emprats.

Són fonamentals les propostes de millora i saber el que ha funcionat i el que no, per tal que sigui un document pràctic.

- Programació de les activitats en les sessions amb el grup-classe.
- Valoracions de les diferents intervencions que fent en les avaluacions i cicles, i la CAD.

4. Àmbits d'intervenció de la tutoria

Àmbit 1: **L'alumnat**-Individualment-Grup classe

Àmbit 2: **Les famílies** (entrevistes, reunions)

Àmbit3: **Professorat** (coord. cicles, avaluacions, CAD)

Àmbit 1: Alumnat Objectius:

- **Conèixer l'estructura del grup**

Recollir dades en activitats, sociograma el CESC en casos específics (proposta de fer-ho a cada curs a partir de primer).

- **Dinamitzar el grup**

Dinàmiques de grup amb diferents materials.

Treball cooperatiu.

- **Infantil:**

- Contes al cicle d'infantil per treballar emocions, espai de la calma, jocs de cooperació i les cares de com estem-sentim... a la rotllana (Anirà pujant aquesta proposta al llarg de la primària), iniciar-los en la resolució de conflictes, què passa?, com em sento?, com resoldre conflictes i restaurar, intentar que ho facin ells o reconduir-los.
- Entrades relaxades espai de interacció de vincles i de jocs amb les famílies (P3 i P4). Missatges de felicitacions a p.5, saludar-nos al arribar, treball cooperatiu per racons...
- Aquestes entrades relaxades s'amplien fins 3r de primària.

- **Primària:**

- Vídeos amb debat, contes amb valors, assembles que s'introdueixen al tercer trimestre a 2n de primària, habilitats socials, anar treballant la resolució de conflictes lleus entre ells mateixos, i si no aplicar el pla de convivència i la comissió de convivència.
- Treball cooperatiu, treball per racons, treball per parelles...
- Incorporació d'un temps d'entrades relaxades i les cares de les diferents emocions amb els mitjans (1r, 2n i 3r).
- Aquíproubullyng a cicle superior (mediació i resolució de conflictes).
- Responsabilitzar-los en diferents tasques (Càrrecs, delegats, Apadrinaments: 4t- a P3, 5è a P5 i 6è a P5,...)

- Realitzar sessions de tutoria grupal (parlar de temes del grup, organització de la classe, dinàmiques, debats.....)
- Tutories individuals (qüestions de vincle, confiança ,ajuda en els aprenentatges, relacions, preocupacions, possibles solucions a petits reptes i acompanyament, fent un petit recull del procés).

Aula petita ESCOLTA'M. Tutoria en petit grup de quatre/cinc i tutoria implantat a tota la primària per les tutores i, la mestra d'atenció a la diversitat en alguns casos de nens NEE.

Espai de lliure demanda (casos de nens amb manca de vincle i conducta) decidit a les avaluacions o a la CAD.) (annex).

Àmbit 2: Famílies

Objectius:

- Informar de qüestions generals a la reunió d'inici de curs.
- Realitzar entrevistes individuals.
- Comunicar a través de circulars, notes i escrits a l'agenda.
- Comunicar a través del Tokapp.
- Pàgina web, bloc de l'escola.
- AMPA ESCOLA (Facebook)
- Mare-pare delegat (reunions trimestrals)
- Valoració del curs amb les famílies a final de curs.
- Participar les famílies en activitats al centre:

INFANTIL: P3 el protagonista, P4 i P5 jocs de taula.

CI: jocs matemàtics.

CM: jocs matemàtics.

CS: Altres propostes en relació amb el grup.

Altres col·laboracions: (carnaval, Nadal, Castanyada.....)

Àmbit 3: **Professorat**

Objectius:

- Acordar criteris referents a la gestió de l'aula:
 - Dinàmiques d'aula.
 - Deures
 - Normes de conducta
 - Exigència / aprenentatge
- Recollir informacions per les entrevistes.
- Donar resultat de l'entrevista amb la família a la resta de l'equip docent.
- Creació de la comissió de convivència.

5. Materials del PAT

Àmbit 1: **Alumnat**

- Normes d'aula.
- Delegat de classe.
- Apadrinaments(4t-P3, 5è-P4 i 6è-P5)
- Dinàmiques de grup.
- Treball emocions a infantil-mitjans.
- Entrades relaxades a infantil-mitjans.
- Altres materials..
- Sociograma CESC. Des de P4 fins a 6è, anualment.
- Programa Aquíproubullyng, cicle superior.

Tot això es trobarà en una carpeta al DRIVE

Àmbit 2:**Famílies**

REUNIÓ DE PARES i MARES

Benvinguda

Presentació dels mestres del grup

Característiques de l'infant

Continguts importants d'aquest curs.

Hàbits i normes que es treballaran aquest curs a l'aula.

Sortides

Activitats extraescolars.

Horaris de visites dels mestres

Àmbit 3: Professorat

ENTREVISTA amb els pares de _____ Data prevista _____

REGISTRE D'ENTREVISTA DE SEGUIMENT

Nom de l'alumne _____ *Nivell* _____

Nom de la tutora _____ *Data* _____

Convocada per _____ *Assistents* _____

Aspectes a tractar

Acords presos

Observacions internes

ASSAMBLEA DE CLASSE

✓ **QUÈ ÉS? DIFERÈNCIES ENTRE TUTORIA I ASSAMBLEA:**

No podem confondre tutoria de classe amb Assemblea de classe. En tutoria la mestra és la tutora dels seus alumnes i tutoritza. A l'assemblea, tots parteixen d'un pla d'igualtat, on la mestra és un membre més, tant en les propostes com en la utilització del temps i de l'espai.

En la tutoria, el tutor/a d'un alumne ha de donar resposta als problemes o inquietuds d'àmbit individual o que afecta a determinades persones, sinó que en la assemblea el tutor/a ha d'actuar de guia aplicant els criteris en la resolució de conflictes que s'han establert en la pròpia assemblea.

No podem pensar que qualsevol conflicte o tema pertany a l'assemblea, ja que segurament és funció de la tutoria, així s'evita que l'assemblea sigui un lloc on buidem tots els conflictes puntuals i personals.

Si més no, pot ser que d'un tema de tutoria on hi havia un conflicte entre els alumnes passi a convertir-se tema de la assemblea, extrapolant-lo com a tema de debat, i si es creu oportú arribar a acords acceptats per tots/es.

Exemple: davant d'un conflicte d'insults, es pot derivar com a tema: el respecte o davant d'un conflicte de "robatori" és pot tractar el tema de l'honestedat.

✓ **FINALITAT DE L'ASSAMBLEA:**

- Participació de l'alumnat en les propostes de treball, organització i de convivència (criteris per organitzar-se, normes per poder conviure...)
- Debats sobre les propostes
- Que l'alumnat prengui decisions amb els altres.
- Participar i respectar a l'altre, acceptant les diferències d'opinions.

✓ **ASPECTES IMPORTANTS:**

- S'ha d'establir la temporització de l'assemblea, el dia de la setmana i la periodicitat en que es farà. Hem d'intentar ser molt estrictes en no substituir-ho per altres activitats.
- És molt important que els alumnes seguin en rotllana i tothom es pugui veure. El lloc es pot decidir a l'assemblea.

- **SECRETARI:** Cal que els debats i acords quedin reflectits en una llibreta d'actes a partir d'escollir un secretari (pot ser rotatori). Es pot tenir algun tipus de document on estiguin estructurades les diferents parts de l'assemblea. Cada assemblea l'ha d'iniciar el secretari llegint l'acta anterior.
- **MODERADOR:** Ha d'haver un moderador, també pot ser rotatori:
 - Pot simplement donar la veu i fer respectar el torn de paraules.
 - Pot a més, anar sintetitzant el que es va parlant de cada tema, reconduint-lo quan les persones que parlen se'n van del tema que s'està tractant.
- **CAPSES:** hi ha tres capsos que ajuden a treure temes a debat.
 - Jo felicito
 - Jo proposo
 - Jo critico

Les capsos han d'estar a la classe, amb uns fulls que pertanyin a cada capsos. Poden ser de colors per diferenciar-les, les poden decorar i fer-les seves.

Els fulls que escriuen han de ser solament per a les capsos, i s'ha de parlar amb els alumnes de la importància d'escriure correctament amb l'estructura de nota: nom, data, text i signatura.

A l'assemblea es decideix quan s'obren, i en quin ordre, ja que no hi ha temps per a totes. Per exemple: la de felicito en totes les sessions i les altres dues es van alternant.

✓ **LA PRIMERA ASSEMBLEA:**

Ordre del dia:

1. Constitució de l'assemblea:
 - Què és i per a què ens ha de servir l'assemblea?
 - Quines figures establim com a necessàries per a fer funcionar la assemblea. Tipus de rotació.
 - Com determinem l'ordre del dia de cada assemblea i temporització.

ESPAI DE LLIURE DEMANDA

Com es fa?, per a què es fa?, qui ho fa?

Necessitem el consentiment del nen/a per aquest espai. Es fa una proposta per part de la tutora a l'alumne, si vol es tira endavant.

Espai de 30 minuts setmanal. (obrir i tancar). Límits i triangular.

Objectius: establiment vincle, treballar límits i normes, fer aprenentatges.

- Quins alumnes?
En principi nens amb trastorns de conducta, poc vincle amb el grup...
- Normalitzar-lo, entrar en el món de l'alumne i des del seu món anar al món dels aprenentatges. Fabriquem un entorn segur, vincle per poder arribar al seu món. En algun moment han perdut la seva dignificació i reconeixement.
Proposar que vol fer i jo (tutor/a) estic disponible com adult.

Principis:

-Petita xarxa. És una qüestió d'escola i compartir a nivell de cicle, CAD, crear un microclima de confiança. Es necessita temps i persistència.

Preguntar-li al nen/a. Ho ha de decidir ell/a. Millor el tutor/a....perquè el nen/a trobi un lloc al grup, és el que millor coneix al nen/a i el grup, poder fer de pont.

Canvi de tutor/a, primer preguntar si vol fer-ho o si sent còmode per dur aquesta activitat ,si diu no, cal obrir amb un altre mestre referent MEE, mestre reforç... en el cas que el nen/a sí vulgui continuar.

- Regularitat converses amb la família (coresponsabilitat).
Explicar el que estem fent, per a què, com estan ells. Fer vincle amb la família.

Ens fixem en la conducta disruptiva, símptoma, en aquest espai incidint en el que hi ha dintre.

No preguntar directament, parlar en tercera persona.

Com plantegen el que fem al nen?

Espai privat, que t'agradaria fer?, ho vols fer? I esperar a que ell digui, a vegades no poden estar sols amb l'adult. Començar amb algú nen/a (que ell/a convidi) a jugar, a parlar... I es va buscant la manera d'entrar amb ell/a, donant possibilitats.

Si algun dia no es pot fer aquest espai, cal anticipar; no dir-ho pot provocar sentiment d'abandonament.

Normes: nosaltres no prohibim directament, pregunten a un tercer (triangulació) representa la norma comprovar els requisits, possibilitats, demanar, si ,no , opcions i una norma els mostra afecte i confiança en l'altre.

Com es planteja amb els altres nens/es que volen anar també?

Poden tenir sensació de injustícia ja que no tenen un espai individual per ells/es. Parlar-ho i, si ho necessiten també el tindran.

PRÀCTICA INCLUSIVA ESCOLTA'M

Consisteix en oferir un espai sistemàtic setmanal de 30 minuts a on els nens/es rotativament van passant (quatre o cinc), a vegades es pot mantenir el mateix nen i anar canviant els altres. És un espai per compartir la nostra vida d'una manera espontània, aficions, esdeveniments del grup, escola, personals, conflictes, maneres de fer les coses, algun joc... Sempre des de la intimitat i el compromís de la nostra confidencialitat.

El espai es fa en qualsevol espai petit, acollidor, decorat que doni confiança. Amb propostes dels nens, coixins...

És un espai agraït per tots i totes amb resultats molt positius a l'aula obrint altres maneres de relacionar-nos i ampliant les seves habilitats socials, es mostren més confiats, respectuosos, obrint maneres de dir el que sentim i necessitem d'una manera assertiva i millorant el clima de la classe.

Els criteris d'agrupaments són per ordre de llista, o si ha hagut algun fet prioritari de conflicte o malentès a demanda dels nens/es.

Al final de la sessió hi ha un tancament de com ha anat, un petit detall positiu. I el mestre fa un recull del que és més rellevant d'aquest moment.

La valoració per part dels nens és molt positiva i amb ganes de continuar.

És un espai a on es contempla la individualitat de cada nen/a i és obert a tothom.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Escola Josefina Ibáñez

CESC (Sociograma)

Maltractament entre alumnes (I). Presentació d'un qüestionari per avaluar les relacions entre iguals.

CESC - Conducta i Experiències Socials a Classe

Jordi Collell (EAP G.10 Selva sector B) i Carme Escudé (EAP G.05 Selva sector A)

. L'objectiu és proporcionar una eina que permeti dibuixar el mapa relacional de la classe per ajustar la intervenció. Es passa a l'octubre de cada curs, és acumulatiu i comparatiu en l'evolució del grup.

Introducció

El maltractament entre alumnes es dona, de manera més o menys greu, en tots els centres. Pot revestir diferents formes: agressió física, agressió verbal i exclusió social.

Són conductes que fins fa poc han estat considerades inevitables, problemes que havien de resoldre els alumnes entre ells, sovint aliens a la intervenció del professorat que només intervenia en els casos més greus i evidents, i des d'un punt de vista bàsicament disciplinari.

Avui en dia les relacions entre les persones en general i el maltractament entre alumnes en particular, tenen una altra consideració. Un dels reptes que planteja l'educació per al segle XXI és aprendre a viure junts, realitzar projectes comuns i preparar-nos per tractar els conflictes de manera pacífica i intel·ligent. Des d'aquest enfocament tots els centres educatius han de dur a terme actuacions adreçades a millorar la convivència; entre aquestes, prevenir el maltractament entre alumnes en les diferents etapes.

Els motius són diversos. D'una banda s'ha posat de manifest que els alumnes implicats en situacions de maltractament, tant en el paper de víctima com en el paper d'agressor, tenen més probabilitats de patir alteracions i trastorns psicosocials greus en l'adolescència i en l'edat adulta.

A més, les conductes de maltractament incideixen negativament en el clima d'aula, potencien i interactuen amb altres formes de violència escolar com la disruptivitat, la indisciplina o el vandalisme. També tenen repercussions negatives sobre el rendiment acadèmic i les relacions d'ensenyament i aprenentatge i representen una important font d'estrès per al professorat, encara poc valorada.

Per millorar la convivència i prevenir situacions de maltractament entre alumnes:

Prevenió: inclou totes aquelles activitats genèriques encaminades a millorar la convivència en els centres (la gestió democràtica i participativa, la implantació de la mediació entre iguals com una estratègia de resolució pacífica de conflictes, l'aplicació d'una disciplina positiva coherent i consistent, la inclusió de l'educació socioemocional en el currículum i la utilització d'una metodologia d'ensenyament-aprenentatge basada

en el treball cooperatiu que permeti exercitar allò de treballar junts en projectes comuns, per exemple).

Activar protocols si es cal.

Tots els centres fan activitats més o menys sistematitzades per millorar la convivència.

El CESC – Conducta i Experiències Socials a Classe

L'èxit de la intervenció és directament proporcional a l'ajustament de la definició de cada situació concreta. D'aquí la importància de conèixer les relacions entre els alumnes, els llocs on "passen coses", els alumnes implicats en situacions de maltractament, el rol que hi juga cadascú, les atribucions que en fa, etc.

El **CESC** és un qüestionari dissenyat per avaluar les relacions entre iguals en alumnes de 4 a 14 anys. Identifica els alumnes implicats en conductes de maltractament físic, verbal i relacional, tant en el rol d'agressor com en el de víctima, així com els alumnes que presenten conductes pro socials. Pot ser útil per sensibilitzar els alumnes i alhora dibuixar el mapa relacional de la classe per planificar la intervenció davant d'una situació inicial de maltractament i relacions .

Conclusions

Aquest qüestionari està pensat per a ser utilitzat com un dels instruments per avaluar el maltractament i les relacions entre iguals a l'escola dins d'una aproximació multimodal. L'ús de tècniques de multinformants (nominació entre iguals, informes de mestres, etc.) és la forma més adequada de valorar aquest fenomen per poder fer una intervenció el més ajustada possible a cada situació.

Els resultats obtinguts suggereixen que el CESC, és un instrument molt apropiat que permet detectar els nois i noies que presenten conductes agressives, conductes prosocials i els que viuen experiències de victimització dintre d'un grup classe.

A més, valora els tres tipus d'agressivitat (física, verbal i relacional) així com les seves formes directes i indirectes, en un intent d'evitar els biaixos de gènere que es produeixen en els qüestionaris que no inclouen l'exclusió social ni les formes indirectes d'agressió.

El fet que hàgim escollit la forma de nominació entre iguals es recolza en que els alumnes són els que coneixen millor la situació que es dona en el seu grup. Alhora, la nominació entre iguals evita els possibles biaixos que trobem en els autoinformes, especialment dels nois implicats en el rol d'agressor (que poden estar esbiaixats cap a la sobreinformació) i dels alumnes implicats en el rol de víctima (que poden presentar el biaix contrari).

La inclusió del sociograma proporciona una informació complementària de gran importància de cara a dibuixar el mapa relacional de la classe i planificar estratègies de protecció i suport a les víctimes dintre de les possibilitats que ens ofereix la tutoria entre iguals (cercle d'amics, company tutor, etc.).

Aquesta prova mai no ha de servir per *etiquetar* als alumnes, sinó per ajudar al professorat a conèixer la realitat del grup classe i oferir-li una eina per planificar una intervenció ajustada a la realitat.

Cal fer més investigació sobre com afrontar les conductes de maltractament i relacions, especialment sobre l'agressió relacional i la indirecta, menys visible. Les conseqüències que té aquest fenomen sobre l'ajust acadèmic i psicosocial dels infants i dels joves són evidents, així com la nefasta influència que tenen aquests tipus d'accions sobre el clima escolar i la salut laboral dels docents.

Finalment, és imprescindible desenvolupar i implementar programes d'intervenció adaptats a cada realitat, així com realitzar campanyes de sensibilització per a l'alumnat, per al professorat i per als pares. L'afrontament del maltractament entre alumnes és un procés complex que requereix el compromís i el suport de tota la comunitat.

Els centres educatius, per a ser educatius, han d'oferir als alumnes un entorn i unes condicions que possibilitin el creixement i afavoreixin els aprenentatges i això només es pot donar en un clima de cooperació i de diàleg. Els organismes implicats i el professorat en general han de procurar un context on "els episodis violents entre els alumnes siguin, en el pitjor dels casos, esporàdics i ocasionals, immediatament detectats, col·lectivament rebutjats i finalment resolts com millor procedeixi des d'un punt de vista pedagògic i educatiu a favor dels qui hagin participat en ells" (traducció de l'Informe del Defensor del Pueblo, 1999). Encara estem lluny d'aconseguir aquest objectiu, d'altra banda del tot imprescindible per a superar sense prendre-hi mal els reptes que presenta la societat del segle XXI.

- **Material necessari:** Full d'instruccions per a l'administrador i full de resposta i llista numerada per als alumnes (Documentació al DRIVE d'escola).

	<p>UNITAT DIDÀCTICA:</p> <p>ENTRADES RELAXADES</p>	<p>TEMPORITZACIÓ: TOT EL CURS</p> <p>De dilluns a divendres</p> <p>P3 8:55-9:20</p> <p>P4 8:55-9:10</p> <p>P5 8:55-9:10 (sense famílies)</p> <p><i>Aquestes entrades relaxades es poden allargar un cop marxen les famílies</i></p>	<p>INFANTIL</p>
---	--	--	------------------------

INTRODUCCIÓ

Des de els inicis de l'escola, Escola Abrera, l'equip docent ja era partidari de fer entrades relaxades, ja que teníem les experiències de l'escola Ernest Lluch, on feien una valoració molt positiva. L'espai dels mòduls no ens permetia l'entrada de les famílies, ja que l'espai era reduït, sobretot el passadís i algunes aules. Un cop a l'edifici nou i com a Escola Josefina Ibáñez, després d'un període d'adaptació per part dels mestres al nou espai i a tots els canvis, a final del curs passat vam posar el tema sobre al taula.

És per això que el curs 2017-18 ja teníem clar que a l'educació infantil es farien entrades relaxades. A P3 el marge d'entrada és més ampli, ja que és fins les 9:20h del matí, i a P4 fins les 9:10. S'ha anat reduint l'estona ja que a P5 entren sols a l'aula, sempre acompanyats per les famílies fins la porta, ja que a primària entren completament sols per la porta principal de l'escola. Hem volgut graduar aquestes moments per tal de facilitar a les famílies, i sobretot als alumnes aquest moment d'arribada a l'escola.

Les entrades relaxades a P3 i P4 es faran durant tot el curs, ja que és una possibilitat que oferim a aquelles famílies que s'hi vulguin acollir, en cap moment són

obligatòries. El que si que es demana és respectar la franja horària, ja que a partir de les 9:30h els alumnes ja comencen amb les rutines diàries i les activitats programades.

De totes maneres els alumnes de P5 també disposaran del material i podran fer amb la mestra una arribada a l'escola més calmada.

JUSTIFICACIÓ

- Entrades tranquil·les, sense pressa.
- Acolliment de les famílies que afavoreix la comunicació constant i afectiva, i això repercuteix en l'alumne.
- L'harmonia de la relació amb les famílies facilita a l'infant una visió positiva i coherent de l'entorn, també el permet adquirir més seguretat i autoestima.
- Crear un espai d'intercanvi i de diàleg: entre infants i famílies, famílies, mestres...
- Afavorir vincles de confiança afectius.
- Crear un espai ampli de temps per incorporar-se al centre.
- Acompanyament de les famílies durant l'arribada a l'escola: per treure l'agenda, deixar les bates i el got, treure la jaqueta, posar la bata...
- Els infants poden explicar a les famílies els treballs que estan penjats a l'aula i al passadís, ensenyar el lloc on seuen, etc.
- Fomentar la confiança per començar bé el dia.

Sempre hi haurà dos mestres a l'aula en el cas de P3, i als altres cursos, sobretot a P5, algú al passadís.

FUNCIONAMENT I MATERIAL

Les entrades relaxades s'explicaran a les reunions d'inici de curs amb les famílies de tal manera que quedin molt clares, i que sàpiguen quina serà la seva participació, la dels mestres i la dels seus fills i filles.

Funcionament

Es posaran materials a les taules i al terra.

Utilitzem una metodologia activa, amb activitats motivadores, basant-nos en l'experimentació, la manipulació i l'observació directa i indirecta, per tal que els infants construeixin els seus coneixements a través de l'acció i partint del seu interès. Tot això amb afectivitat i respectant les seves aportacions i opinions.

Els infants arriben acompanyats de les seves famílies a la classe on hi haurà sempre **2 mestres** a l'aula. Al entrar, ens saludem i les mestres donen la

benvinguda a cadascun dels alumnes i famílies. Han de treure l'agenda i després anar al penjador a deixar la bossa i la jaqueta i agafar i posar-se la bata. Els dilluns han de treure totes les coses de la motxilla (got i bates).

Després trien a quin racó volen anar, la família pot estar el temps que necessiti acompanyant el joc de l'infant.

Els primers mesos, els racons són més lliures i oberts. Poden canviar quan vulguin i circular lliurement pels diferents racons. Més endavant introduïrem algunes consignes que ens serviran després per a racons de treball i jocs de taula:

- Poden triar qualsevol racó sempre i quan hi hagi cadires. Sinó hi ha cadires disponibles, hauran de triar un altre racó.
- Un cop han triat un racó, podran canviar a un altre racó lliurement, sempre i quan hagin acabat la tasca que han començat o hagin estat una estona al racó.
- Tot i que són lliures, la mestra vetllarà perquè, sense obligar, els infants passin per tots els racons, o com a mínim en provin uns quants diferents. Confiam en l'autoregulació dels infants.
- El mestre, farà modelatge dels nous materials i expressions orals compartides en petit grup tot estimulant el llenguatge.

Material

El material per a les entrades relaxades està guardat en una caixa específica que alumnes, famílies i docents del centre coneixen. **El material és específic per aquestes estones (Mirada Montessori).**

Aquestes capses s'aniran renovant per trimestres o quan es cregui que és necessari canviar el tipus de material que s'ofereix. Els infants saben que durant les estones del matí només poden fer servir el material que ja es troben a les taules o al terra per jugar. Molts dels materials són elements reciclats o material que es treballa segons la temàtica (estacions de l'any o algun tema concret).

OBJECTIUS	CAPACITATS					CRITERIS D'AVUACIÓ				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.Crear un clima i ambient relaxat, d'acollida i acompanyament proper a les famílies i els infants a l'hora de l'entrada a l'escola.		X	X					X	X	1.Passar un qüestionari de valoració a les famílies cap al març/abril per valorar l'estona d'acollida.
2.Afavorir i millorar el període d'adaptació a l'escola		X	X					X	X	2.Demanar a la reunió valorativa de final de curs, com han viscut el període d'adaptació.
3.Experimentar amb diferents materials i potenciar la creativitat.					X					3.Prova diferents racons/sempr va al mateix 4.És creatiu o creativa.
4.Expressar-se amb diferents llenguatges.					X					
5. Afavorir vincles afectius i de confiança.					X					

CONTINGUTS

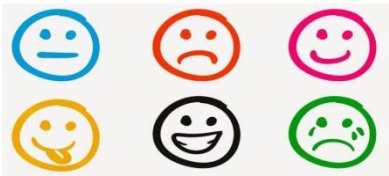
DESCOBERTA D'UN MATEIX	DESCOBERTA DE L'ENTORN	COMUNICACIÓ I LLENGUATGES
<p style="text-align: center;">Autoconeixement i gestió de les emocions</p> <ul style="list-style-type: none"> -Actitud optimista, esforç i iniciativa. <p style="text-align: center;">Joc i moviment</p> <ul style="list-style-type: none"> -Domini progressiu de les habilitats motrius bàsiques. -Organització progressiva de la lateralitat. -Experimentació i interpretació de sensacions i significats referits a l'espai i el temps: ritme, ordre, simultaneïtat, espera.. <p style="text-align: center;">Relacions afectives i comunicatives</p> <ul style="list-style-type: none"> -Sentiment de pertànyer al grup i compromís de participar en projectes compartits. - Vincles afectius i de confiança. <p style="text-align: center;">Autonomia personal i relacional</p> <ul style="list-style-type: none"> -Participació en la cura i manteniment dels objectes i espais col·lectius. -Desig d'autonomia i iniciativa pròpia. 	<p style="text-align: center;">Exploració de l'entorn</p> <ul style="list-style-type: none"> -Reconeixement de pertinença a la família, a l'escola, al grup classe i a les relacions que s'hi estableixen. 	<p style="text-align: center;">Observar, escoltar i experimentar</p> <ul style="list-style-type: none"> -Curiositat, interès i gaudi davant les creacions pròpies i les dels altres. -Experimentació amb tècniques plàstiques. -Exercitació de destreses manuals: retallar, esquinçar, arrugar, punxar i plegar adquirint coordinació òculo-manual. -Exploració de diferents instruments: llapis, retoladors, pinzells, guixos... -Iniciació als usos socials de la lectura i l'escriptura. <p style="text-align: center;">Parlar, expressar i comunicar</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ús de la llengua per expressar acords i desacords. <p style="text-align: center;">Interpretar, representar i crear</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ús del llenguatge verbal, musical, plàstic... com a objecte de diversió, de creació i d'aprenentatge. -Ús de materials i tècniques plàstiques per fer representacions de manera creativa.
P3	P4	P5

3 trimestre	<ul style="list-style-type: none"> -Dibuix i pintura -Capsa de motricitat fina -Taller del nom -Arcoiris -Ecoblocs 	} MAIG JUNY	<ul style="list-style-type: none"> -Imatges per dibuixar i escriure -Pissarres amb lletres i nombre magnètics -Material de mates: sudokus -Material de llengua: dòmino de dibuix-paraula, -Creativitat -Peces i ninos de fusta (tipo Waldorf) 	} MAIG JUNY	<ul style="list-style-type: none"> -Puente Leonardo -Suma i resta -Arcoiris -Puzzles

REFLEXIÓ SOBRE LA PRÀCTICA

AVALUACIÓ D' ENSENYAMENT:	SÍ	NO	HA DE MILLORAR
Les activitats proposades han permès assolir els objectius establerts.	x		
S'ha creat un ambient acollidor i segur a l'aula.	x		
S'ha proporcionat tota l'ajuda necessària a cada un dels alumnes.	x		

S'han adaptat les activitats als infants amb dificultats.	x		
Els materials i objectes han estat adients.	x		
Ha estat suficient el temps destinat a les activitats proposades.	x		
L'organització de l'aula ha estat ben estructurada.	x		
L'espai està ben aprofitat.	x		
Observacions:			

	UNITAT DIDÀCTICA: LES EMOCIONS	TEMPORITZACIÓ: TOT EL CURS	INFANTIL
JUSTIFICACIÓ			
<p>Amb aquesta unitat pretenem que l'Infant aprengui a expressar el que sent en les diverses situacions de la seva vida. És important que aprengui a tenir consciència de les seves emocions i la dels altres, que les sàpiga controlar i expressar de forma adequada així com també desenvolupar certes habilitats socials.</p>			
METODOLOGIA			

La unitat didàctica s'ha orientat per treballar les diferents emocions de manera inclusiva. S'inicia a través del reconeixement d'aquestes quatre emocions: l'alegria, la tristesa, la por i l'enuig o ràbia. Hi ha diferents tipus d'activitats: de consciència emocional (ser conscients de les emocions, com et sents i perquè et sents així) i de regulació emocional (com gestionar la meva emoció perquè no em suposi un problema). Es treballen en diferents moments del dia a dia: rutines, activitats programades, conflictes espontanis...

OBJECTIUS	CAPACITATS									CRITERIS D'AVUACIÓ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. Reconèixer i expressar les seves emocions i sentiments.	X	X	X	X	X					1. Reconèixer i expressar les pròpies emocions i sentiments.
2. Tenir una actitud positiva davant les activitats proposades i de respecte als companys.				X	X		X	X	X	2. Mostrar una actitud positiva i activa davant les activitats proposades i cap als companys.
3. Acceptar els conflictes com a font d'aprenentatge.						X	X	X	X	3. Reconèixer els conflictes com a part natural de la vida i font d'aprenentatge.
4. Prendre consciència de la seva respiració, dels seus moviments...	X	X	X			X				4. Escoltar i sentir la seva respiració, els seus moviments, els seus sentiments...
5. Comunicar-se obertament i afectivament.				X	X	X				5. Adquirir capacitats de diàleg per comunicar-se obertament i afectivament.

CONTINGUTS

DESCOBERTA D'UN MATEIX	DESCOBERTA DE L'ENTORN	COMUNICACIÓ I LLENGUATGES
<p>Autoconeixement i gestió de les emocions</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificació de les emocions bàsiques: alegria, tristesa, enuig i por a partir de les pròpies vivències. - Expressió de les pròpies emocions per mitjà dels diferents llenguatges: corporal, plàstic, musical i verbal. <p>Joc i moviment</p> <ul style="list-style-type: none"> - Expressió de les emocions i relació amb els altres mitjançant el llenguatge corporal. 	<p>Exploració de l'entorn</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reconeixement de pertinença a la família, a l'escola, al grup classe, i les relacions que s'hi estableixen. - Ús de diferents recursos gràfics (càmera fotogràfica) per recollir i comunicar les observacions entre altres. <p>Raonament i representació</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ús de diferents elements plàstics com a mitjà de representació. 	<p>Observar, escoltar i experimentar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exploració de les possibilitats sonores d'elements de l'entorn. - Participació i escolta activa en les diferents situacions habituals de comunicació: converses, jocs, contes... - Comprensió del llenguatge no verbal com a expressió de les emocions. - Experimentació del propi cos, amb el gest i el moviment. <p>Parlar, expressar i comunicar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compartir interpretacions, sensacions i emocions provocades

<p style="text-align: center;">Relacions afectives i comunicatives</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acceptació i respecte cap als altres. - Interès per comprendre les emocions dels altres amb progressiva actitud d'ajuda i de col·laboració. - Sentiment de grup i compromís. <p style="text-align: center;">Autonomia personal i relaciona</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adquisició progressiva d'hàbits que afavoreixin la relació amb els altres. 		<p>per les produccions artístiques: musicals, plàstiques...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ús i valoració progressiva de la llengua oral per expressar i comunicar idees, desitjos i sentiments. - Expressió i comunicació de sentiments i emocions a través de produccions artístiques (plàstiques, escèniques...). - Participació en les converses. - Ús de les TIC. <p style="text-align: center;">Interpretar, representar i crear</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ús de diferents materials i tècniques plàstiques per representar de manera creativa. - Valoració i respecte per les produccions pròpies i dels companys/es.
P3	P4	P5
<p>A - Rutines: A l'espai on es fan les rutines i hi</p> <p>C ha il·lustrades les quatre emocions a l'abast</p> <p>T dels infants. En arribar a l'aula cada matí,</p> <p>I han d'enganxar la seva foto en l'emoció que</p> <p>V es troben.</p> <p>I - Racó de les emocions: petit espai a l'aula</p> <p>T amb una catifa, coixins, una taula i una</p> <p>A cistella amb alguns materials (monstre,</p> <p>T plumero per fer pessigolles, llibreta per</p> <p>S escriure o dibuixar...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - SPRAY treu porcs - Conte: "El monstre va a l'escola" 	<p>- Rutines: A l'espai on es fan les rutines i hi ha il·lustrades les quatre emocions a l'abast dels infants. En arribar a l'aula cada matí, han d'enganxar el nom en l'emoció que es troben.</p> <p>- Racó de les emocions: petit espai a l'aula amb una catifa, coixins, una taula i una cistella amb alguns materials (monstre, plumero per fer pessigolles, llibreta per escriure o dibuixar...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conte: "L'ós que abraçava els arbres" - Posar música i quan para ens hem d'abraçar - Quina cara faig? 	<p>- Rutines: A l'espai on es fan les rutines i hi ha il·lustrades les quatre emocions a l'abast dels infants. En arribar a l'aula cada matí, han de posar la pinça amb el nom en l'emoció que es troben.</p> <p>- Racó de les emocions: petit espai a l'aula amb una catifa, coixins, una taula i una cistella amb alguns materials (monstre, plumero per fer pessigolles, llibreta per escriure o dibuixar...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Full amb accions i fer hipòtesis del que li passa. Ex: nens plorant, per què? Què creieu que li passa? - Full on han d'escriure en l'estat d'ànim que es troben aquell dia acabant d'omplir la frase.

	<p>-Vídeo:youtube https://www.youtube.com/watch?v=LAOICIn3MM&list=PLF5NAJBqGPILBtF1B_Z5aHz-ZOg79o0hL - Conte: "En Tom canvia de casa" - Crear el titella del Tom amb un pal de fusta i col.locar-ho a les diferents cares, segons els canvis emocionals que van sorgint en el conte. - Dibuixar les diferents cares de com ens podem trobar en un dia qualsevol.</p>	<p>- Conte: "El Monstre de colors" - Dibuix del que més m'ha agradat del conte - Pintar els pots amb el color de les diferents emocions - Conte: "4 petites cantonades de no res" - Dibuixar les diferents cares de com ens podem trobar en un dia qualsevol.</p>	<p>- Conte: "El peix irisat" - Dau de les emocions: per parelles han de representar la cara que surt quan tiren. També es pot fer individual. - Joc de la teranyina (amb un cabdell de llana, agafant sempre l'extrem, s'ha de passar als companys. En el moment de passar-ho, dir una virtut o cosa positiva del company). - Creació de missatges pels companys. Hi haurà un espai de l'aula (penjadors) on cada infant tingui la seva bústia. Es recolliran cada dia, i es podran escriure quan hi hagi l'oportunitat. Intentar que tots tinguin missatges, si cal, la mestra participarà. - Conversa vers el sociograma realitzat amb anterioritat.</p>
<p>T R E B A L L C O O P E R A T I U</p>	<p>-Fer un dibuix conjunt per grup de taules. -Fer activitats per parelles. (feinetes)</p>	<p>-Fer un dibuix conjunt per grup de taules. -Fer activitats per parelles. (feinetes) -Agrupar per parelles que tinguin la mateixa emoció i fer una petita conversa entre ells/es, després, compartir-ho.</p>	<p>- En el moment de realitzar diferents activitats en petit grup: Es donen quatre tasques, que cada grup tria. Dins d'aquesta, cada grup s'organitza les tasques. S'anota en un full el que decideixen. - Joc de les cadires: en 2 rotllanes i un full a cada cadira. Amb la música van donant voltes i quan para han de fer un dibuix o alguna cosa el full. - Inventar un conte entre tots i dividir tasques de redactar i il·lustrar. - Dibuixar les diferents cares de com ens podem trobar en un dia qualsevol.</p>

<p>P</p> <p>S</p> <p>I</p> <p>C</p> <p>O</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Joc de presentació. Un infant té una pilota a la mà, diu el seu nom. - Massatges. - Joc del mirall. Copiar els moviments que fa la mestra. - Relaxació: representar animals, accions... - Crear una situació a través de "x" material. - Caminar com robots, i poc a poc es van acabant les piles fins que acaben estirats al terra. - Postures de ioga. 	<ul style="list-style-type: none"> - Joc de presentació. Un infant té una pilota a la mà, diu el seu nom i el del company al que li passa la pilota. - Massatges. - Joc del mirall (per parelles). - Relaxació: representar i endevinar animals, accions... - Crear una situació a través de "x" material. - Caminar com robots, i poc a poc es van acabant les piles fins que acaben estirats al terra. - Postures de ioga. 	<ul style="list-style-type: none"> - Joc de presentació. Un infant té una pilota a la mà, diu el seu nom i una cosa que li agrada i una altre que no. En acabar, li passa la pilota al company. - Massatges. - Joc del mirall. Caminant per la sala, quan es diu "mirall" es busca una parella i s'imiten. - Relaxació: representar-endevinar animals, accions... - Crear una situació a través de "x" material, ho fem per parelles. - Caminar com robots, i poc a poc es van acabant les piles fins que acaben estirats al terra. - Postures de ioga. - Imitar sons d'animals (dos infants cada animal) i s'han de trobar les parelles.
---	--	---	---

CICLE INICIAL

<p>A</p> <p>C</p> <p>T</p> <p>I</p> <p>V</p> <p>I</p> <p>T</p> <p>A</p> <p>T</p> <p>S</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cada matí col·locar la pinça amb el nostre nom a la foto de com ens sentim avui. O tipo semàfor de les emocions. - El conte mut: per grups escollim un conte i el representem amb el cos, gestos, sense parlar. la resta la d'endevinar. - Per grups inventar-nos un codi xifrat i deixar missatges per resoldre a un altre grup. - Crear un dibuix o un mural per grups. - Sessió per treballar la Resolució de conflictes. Joc cooperatiu - Sessió per treballar l'autoregulació. Relaxació - Sessió per treballar la por. Dibuix cooperatiu. Fem de reporters - Sessió per treballar l'enveja. Petita teatralització
---	---

T R E B A L L C O O P E R A T I U	<ul style="list-style-type: none">- Els robots: Els participants s'ajunten en grups de tres. Un d'ells adquireix el rol de mecànic i els altres dos, de robots. Els robots no poden córrer, només caminar i tan sols poden anar endavant, sense girar en cap moment. Quan els robots ja no poden avançar més perquè han arribat als límits de la pista o han xocat amb altres robots, han de dir en veu alta el nom del seu mecànic, sense desplaçar-se del lloc. El mecànic haurà d'anar a girar-lo perquè es desplaci cap a una altra banda. Si no arriba a temps de girar el seu robot, que pot repetir el nom del mecànic fins a 10 vegades com a màxim, el robot s'haurà d'estirar a terra i esperar una abraçada del mecànic per a poder continuar jugant. Després d'un temps determinat, es canvien els rols.

E D . F Í S I C A	<ul style="list-style-type: none">- Twister amb cercles: anar col·locant mans i peus on ens diguin. Hem de mirar d'ajudar a tots els participants del grup, sinó s'aconsegueix seguir les instruccions, es torna a començar. L'objectiu és aconseguir el màxim d'instruccions.- La gran abraçada: tots els participants s'agafen de les mans en fila i anem fent una espiral tots junts. Després hem de desfer-la sense que ningú es deixi anara de la mà.- Tennis xarxa: Es col·loquen quatre participants en cada camp, disposats com si anessin a fer un partit de vòlei, però amb la diferència que tenen un llençol agafat per les puntes amb el qual hauran de llançar i també rebre la pilota. El repte és intentar arribar al màxim nombre de passades sense que la pilota toqui a terra.- Escultures cegues: Un participant serà l'escultor, un altre serà el model i el tercer serà l'escultura. El model ha de restar immòbil en la postura que hagi triat. L'escultor, amb els ulls tapats, haurà d'anar palpant el model per a saber en quina pose està. D'aquesta manera, anirà construint amb l'escultura una figura al màxim de semblant al model.- Xanques de colors: Els participants es posen xanques de diferents colors i es dispersen per un espai delimitat. L'objectiu del joc és que cada participant aconsegueixi dues xanques del mateix color intercanviant-les amb la resta de companys. Quan algú cau de les xanques i toca a terra, tot el grup ha de tornar a començar.
--	---

A: ADQUIRIT
P: EN PROCÉS
N: NO ADQUIRIT

NOM	Reconeix i expressa les emocions	Actitud positiva cap a les activitats proposades	Accepta el conflicte com a font d'aprenent.	Preconsciència del seu cos	S'expressa obertament i afectivament	OBSERVACIONS

REFLEXIÓ SOBRE LA PRÀCTICA

AVALUACIÓ D' ENSENYAMENT:	SÍ	NO	HA DE MILLORAR
Les activitats proposades han permès assolir els objectius establerts.			
S'ha creat un ambient acollidor i segur a l'aula.			
S'ha proporcionat tota l'ajuda necessària a cada un dels alumnes.			
S'han adaptat les activitats als infants amb dificultats.			
Els materials i objectes han estat adients.			
Ha estat suficient el temps destinat a les activitats proposades.			
L'organització de l'aula ha estat ben estructurada.			
L'espai està ben aprofitat.			
Observacions:			

Entrada en vigor,

Aquest reglament entrarà en vigor a partir del dia 10 de febrer de 2021.

Document que serà revisat en tot moment si fa falta.

DILIGÈNCIA per fer constar que aquest reglament ha estat aprovat per la direcció del centre, amb el suport del consell escolar, el dia 10 de febrer de 2021, tal com consta en el llibre d'actes d'aquest òrgan col·legiat.

Vist i plau

La secretaria

La direcció

Gemma Gasch Massana

Consol HuergaMuscat